

ek

sajat,

át is fogja ne-

nézi a

szög

agerét:

olond

oud

az állam ma-

landóságát, a

n viselek, kö-

erősíteni és

ly hatást kel-

ly igen lelke-

dót.

ló csapat

gtonba

Washingtonba

érkezett. A

ronulás részt-

rendőrszapa-

sebb inciden-

kormány

gár kormány

agrárpárttal

ert a párt a

rt s rendelke-

betöltött köz-

orka-

Német-

ankánküliek

ember köze-

zerrel több,

kap

a híres pa-

rtóztatásban

sztiát, mert

ló szövete-

igazságügy-

óságokat és

elítelt sibe-

zek bűncse-

tia alá.

enkét japán

szabápporral

délre -ső

mai felkelő

om

olcon

nemzetközi

ít a forga-

hogy Ang-

solkkal fog

iki arany-

ppant kész-

Irta: Dr.

Dr. Kupfer

érdekesebb

ás könyv,

s monog-

tény alak-

edelmekről

odaadás-

ogaiért és

Taxa postală
plătițe în num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 19.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
Havonta 1, negyedévre 3, fél-
évre 6, egészévre 10 dollár. Hirdetések
díjazás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bán-
sági zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAINAPILAP

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámbar F. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ára 5 lej

Vasárnap 1932 dec. 25.

5693. EV
MISZLEV 26.

XV. ÉVI.
294 SZÁM.

Oda-vissza, oda-vissza...

Megint visszaállítják a nyolcosztályos középiskolákat?

Mintha már hallottunk volna efféléőről. Emlékszünk, hogy nem tudjuk mi okból, az egyik közoktatásiügyi miniszter lenyessett egy osztályt a középiskolákból és maradt belőlük hét.

Ugyanakkor alkottak az egyetemen egy előkészítő évet, tehát a középiskolában lett egy osztállyal kevesebb, de ugyanakkor az egyetemeken lett eggyel több.

Hogy a logikai folyamat egészen teljes legyen, a rákövetkező évben jött egy új miniszter és visszaállította a nyolcosztályos középiskolát, ugyanakkor azonban lenyessett az egyetemkről egyet.

Az idő azonban mulik és nem mulik baj nélkül. Ezúttal a baj egy harmadik közoktatásiügyi miniszterben jelentkezett, akinek véleménye szerint nemcsak a káposzta, de a rendszerváltozás is jó felmelegítve.

Ezzel megcsinálta még egyszer a rendszerváltozást, az iskolákban tehát újra csak hétéosztály lett, az egyetemen pedig eggyel több.

Nos és... Enyhítő körülményünkül szolgál, hogy mi csak regisztrálunk és nem alkotunk iskolai rendszert. Mert mi is ismétlésekbe vagyunk kénytelen bocsátkozni.

Jött egy negyedik miniszter, lesz tehát a középiskolákban újra nyolc osztály, az egyetemeken pedig ismét eggyel kevesebb.

Mily böles is az állhatatosság, a romániai politikai alaposság és az elméleteknek mindig visszatérő görbéje!...

Autonóm rablógazdálkodás

Az elv az esetek többségében csak arra jó, hogy kompromittálják.

Miért képezett volna kivételt ez alól a kommercializálás és a köztisztviselők autonómiájának elve?

A gon'olat elsőrangú volt. Az állam rossz gazda. Elkótyavetyéli, amije van. Nálunk különösen, ahol minden állami üzem nagy deficitet dolgozik. A legjobban menő is.

Jött tehát Madgearu gondolata: álljanak saját lábukra az állami üzemek. Külön igazgatókkal, akik felelősek az üzem gazdálkodásáért. Autonómiával és a magángazdaság kereskedelem-politikai elveivel.

Néhány üzemnél — a monopólnál például — bevált a gondolat.

A legtöbbször mindössze annyi történt, hogy az állami deficitből autonóm deficit lett. Amelyet mértéktelenre duzzaszt, hogy a felelős igazgatók könyörtelenül felveszik a százezres és milliós tantémekeket.

A megoldás bámulatosan egyszerű: maradjon az elv, de építsék le az autonóm deficitet és építsék le a deficitet igazgatókat...

A könyörtelenséges természet

tulajdonképpen nem könyörtelenséges. Sőt ellenkezőleg: a természet vak, mértéktelen és logika nélkül való.

Grandiózus, csodálatos, hatalmas, de felelőtlen.

Az emberi természet, mely belőle szakadt ki: töle örökölte minden brutalitását, minden vadságát.

Ami mi megbélyegző jelzővel barbárnak mondunk — tulajdonképpen természetes.

Rousseau legnagyobb tévedése az volt,

Szinkörmozgó

Vasárnap, és hétfőn délelőtt 11 órakor és délután 3, 5, 7, 9 órakor:

Harold Lloyd, A mozibolond

Ford szerint a jövő év nagy gazdasági fellendülést fog hozni

Newyork, december 24. Ford cáfolta a vállalatától való visszavonulásáról terjesztett híreket, kijelentette, hogy a maga részéről is hozzá akar járulni a mezőgazdasági válság enyhítéséhez s ezért a jövő évben babolajból készült

festékekkel festeti a Fordautókat. Az őrjáti jövedelmü amerikai gyáros kifejezésre juttatta azt a meggyőződést, hogy a jövő év az olesó termelés alapján nagy gazdasági fellendülést fog hozni.

A márciusi amerikai rezsimváltozás előtt nem várható döntő lépés a hadiadósságok ügyében

Walter Edge párizsi amerikai követ köszönetet mondott Herriotnak a hadiadósságok ügyében tanúsított magatartásáért. Hoover Floridába utazott. Roosevelt szkitani fog beiktatásakor a történelmi tradíciókkal

Párizs december 24. Walter Edge párizsi amerikai nagykövet *kormány megbízásából felkereste Herriot-t s köszönetet mondott a háborúból származó pénzügyi kötelezettségek ügyében tanúsított egyenes magatartásáért s a kormányálláspontnak a parlamentben a végsőkig véghezvitt megvédéséért.

A párizsi amerikai nagykövet ma Paul Boncourrel tárgyal.

A lapok értesülései szerint nem igen van kilátás arra, hogy a francia hadiadósságok kérdésében a republikánusok tárgyaljanak francia kormány megbízottakkal. Ugy látszik, a feladatot át akarják hátrítani az új demokráta rezsimre, amely azonban csak márciusban kerül az ügyek élére.

Egyidejű jelentés szerint Hoover elutazott hosszabb pihenőre Floridába. Az elnök újév napjára sem tér vissza Washingtonba s így a diplomáciai kar szokásos fogadtatása s más megerősítő csoportos audienciák elmaradnak.

Az amerikai külügyi hivatal közli, hogy a világ-gazdasági konferencia és a francia adósságok ügyében új lépések

amikor a természetet és benne az embert eredendően jónak nyilatkoztatta ki.

Ami jó, szelid és kulturális érték van az emberben — azt éppen a nyers természetől való eltávolodásnak köszönhetjük.

Sajnos, ez az eltávolodás még ma is igen minimális.

Az emberi szíven és lélekben még ma is tulsok a „természetes”, vagyis tulsok a barbár közömbösség saját embertársai szenvedései iránt.

Kevés benne az értelem, helyesebben az értelem még igen kevés emberben vált vezető, irányító képességgé.

Kevés a jóság és a szolidaritás s éppen ezért igen sok bennünk a hajlam a természetet szükségyszerűsége előtt való behódolásra, ahelyett, hogy a jóság, vagy ami ezzel egyenlő: a belátó értelem vezetne bennünket cselekedeteinkben.

Mindennek igaz voltát a mai világkriszta bizonyítja.

Emberék milliói éheznek és fáznak a

re a márciusi rezsimváltozás előtt nem fog sor kerülni.

Newyork, december 24. Roosevelt elnöki beiktatásakor szakítani fog a történelmi tradíciókkal és a takarékoság szempontját kívánja szem előtt tartani. Már felkérést intézett az államok kormányzóhoz, melyben azt ajánlja, hogy ne lóhátan, hanem gépkocsikon vegyen részt az ünnepi menetben, amely az új elnököt eskütételre a Capitoleumba kíséri. A díszmenet katonai részét egyharmadára csökkentik és a lovas testőröket nem fogják kivonultatni a díszmenetben való részvételle.

London, december 24. Ujzeland felajánlotta Angliának, hogy újra megkezdje a Hoover-moratórium által felfüggesztett hadiadóssági törlesztési és kamatszolgálatot. Az angol kormány értesítette Ujzeland kormányát, hogy az ajánlatot nem fogadja el, mert kitart azon álláspontja mellett, hogy a hadiadósságok törlendők s különben sem vonja vissza Lausanneban adott nyilatkozatát.

világ legkülönbözőbb tájain.

A könyörtelenséges szelleme helyett a könyörtelenséges szelleme a domináló.

Az ember „természetes” ösztönei orgiákat ülnek kulturális hajlandóságai felett.

Ebben az atmoszférában, ebben a valóságban az idén még a valóságos természet is fölébe került az embernek.

A tél borzalma a természet bár rendelkezésére áll, de annál könyörtelensebb enyhéssége teszi könnyűvé.

Nyugaton és Keleten tavaszi fuvalmak enyhítik az éhezők és fázók szenvedéseit.

A fűtetlen szobák nyomorára tavaszi napsugarak fénye esik.

Orgonafák virágai mosolyognak a szenvedőkre.

Az emberi könyörtelenséget a természet könyörtelensége szegényíti meg.

A természet könyörtelensége, mely pedig könyörtelen.

De ime mégis értelmesebbnek, jobbnak, emberibbnek bizonyult az embernél.

VILÁG TÜKRE

A világ leggazdagabb szegénye

A napokban olvastuk, hogy Rockefeller 500 millió dolláros vagyonának nagyobb részét elvesztette és csak 150 millió dollárja maradt. A megmaradt összeg csekély annak a hatalmas vagyonnak méreteihez képest, amellyel Rockefeller dolgozott, de azért annak birtokában az öreg Rockefeller élete hátralevő napjait gondtalanul tudja majd leélni.

A kis hírrel kapcsolatosan talán érdekes és érdekes Rockefeller pályafutásáról pár sorban megemlékezni.

Caesare Lombroso híres turini lélek-buvár, a dollárkirályok szellemi és lelki életének tanulmányozója, arra a megállapításra jutott, hogy a degenerált lányszeg ismertető jeleit kevés helyen lehet kimutatni a dollárkirályok életében. Edzett idegzetű és egészséges szülőktől származnak, érvényesülésüket ifjúkorbeli küzdelmeknek köszönhetik és acélidegeknek. A szentimentalizmust nem ismerik, erősen materialista gondolkodásúak, akiknél minden cikk spekulációra alkalmas anyag.

Ilyen zsánerű ember John Davison Rockefeller is. Arca merev, markáns vonásain belső érzés vagy lelki indulat nem tükrözik vissza.

Mindenkoron az alkalmat használta ki, az embert nem. A legnagyobb műve „Standard Oil Company”, amely az egész világot behálózó szervezetének kiépítése, felért egy nagy kereskedelmi háborúval. Ma már mindenütt kapható Standard Oil Company áruja.

Eletrajza szerint kora ifjúságától kezdve egy kis kiadási naplót vezetett, melyben pontosan feljegyezte a bevételt és a napi kiadást. (Célszerű volna a takarékoság megismertetése végett al több iskolánkba a gyerekeknek ezt a rendszert bevezetni.)

Rockefeller első üzlete egy pulyka-üzlet volt, amit már nyolcéves korában bonyolított le. Az üzlet abból állt, hogy a saját pulykát, amelyek hizlaltásával gyermeki szórakozásból foglalkozott, eladta és a kapott összeget a bevétel rovatra bevezette. Kiadása persze nem volt, mert hisz a pulykák az udvarban nevelkedtek.

Tizenhat éves korában a clevelandi kereskedelmi iskolába iratkozott be, ahol a tanulási idő csak pár hónapig tartott. Az iskola elvégzése után nagy nehezen állást szerzett Cleveland Dokson. Állását 1855. évi szeptember 26-án foglalta el a Heroitt és Tuttle cégnél, szerény díjazás mellett. Az irodába került, hol minden munkát a legnagyobb ambícióval és precizitással végzett, szöveget komoly munkaerő volt, minek eredménye a következő évben fizetésemelés lett.

Szerénységével, valamint nagyfokú takarékoságával 700-800 dollárt megtakarított és társas viszonyba lépett M. B. Clark ottani kereskedővel. A társas viszonyhoz fejenként 2000 dollárra volt szükség. Az öreg Rockefeller kiadta fiának a nekijáró 1000 dollárt, minek ki fizetése csak a nagykorúságot lett volna esedékes. Ezzel aztán megalakult a „Clark és Rockefeller” cég. A szerencse mindjárt vállalkozásukhoz szegődött és már az első évben félmillió aranydollár forgalmat ért el. Ilyen előretörés mellett az alapítke persze nem volt elég és kölcsönt kellett szerezni. Rockefeller beállított T. P. Handy bankárhoz, ki nek elmondta nyíltan és őszintén, hogy mire kell a hitel és Handy bankigazgató az elmondottak alapján 2000 dollárt engedélyezett Rockefellernek, ki büszke öntudattal távozott a bankházból.

Handy bankárnak nagyon sokat köszönhetett Rockefeller, mert ennek a bankja mindig támogatta, mindig nagyobb és nagyobb összegekkel.

„Clark és Rockefeller” társaság 1865-ben feloszlott és „Rockefeller és Andrews” név alatt új cég alakult, mely kizárólag petróleumfinomítással és keres

Jelenről, multról és jövőről példázott Maniu a mezőgazdák küldöttsége előtt

Bucuresti-Bukarest, december 24. (Az Új Kelet tud.) A mezőgazdák egy küldöttsége Camarasescu volt belügyi alminiszter vezetésével felkereste Maniu Gyulát. Camarasescu ismertette Maniu előtt a mezőgazdák panaszait és kérte, hogy a kormány likvidálja a múlt összes bűneit. Maniu erre a következőket mondta:

— Ugy a magam, mint a kormány részé

rő komoly tanulmányozás tárgyává tettük és tesszük a mezőgazdaság összes problémáit. A múlt likvidálása a kormány főgondjait és legfőbb problémáját képezi. Egészséges jelen és biztató jövő csak úgy képzelhető el, ha megtesszük azokat az intézkedéseket, amelyek lehetetlenné teszik, hogy a múlt állandóan kísértésen bennünket.

Hogyan lehet kivándorolni Szovjetországból?

Bialik vádjai a szovjethatóságok zsidóüldöztetése ellen

Moszkva, december 24. Franz Ramon-schewski, a moszkvai „Inturist“ alelnöke nyilatkozatot adott a Zsidó Távirati Iroda tudósítójának a Szovjetországból való kivándorlás új előírásainak gyakorlati kihatásairól. A kivándorlók részére a GPU ad utlevelet, a kérvényeket és az utlevél kiadásokat igen liberálisan kezelik és a benyújtott kérvények 90 százalékát kedvezően és a lehető leggyorsabban intézik el. Csak fontos politikai motívumok fennállása esetében utasítják el az utlevél-kérvényeket. Az utlevéldíj dolgozók részére 500, nem dolgozók részére 1000 rubel, mely összeget a kivándorlók hozzátartozói is deponálhatják az „Inturist“ bármely külföldi osztályánál. Eddig harminc egyén, főleg zsidó, jelentkezett kivándorlásra, egyesek már el is hagyták Oroszországot. Néhányan Palesztinába vándoroltak.

Tel-Aviv, dec. 24. Chaim Nachman Bialik, a nagy héber költő újabb vádiratot publikált a szovjetországi hatóságok ellen, amelyben az orosz zsidók üldöztetését és mártírját tárja fel a külföldi valuták utáni hatósági kutatások kapcsán. Bialik számtalan dokumentumot nyújtott át a Zsidó Távirati Iroda tudósítójának az ilyen üldöztetésekre vonatkozólag. Egy Kiewből keltezett és

Bialikhoz intézett felhívás közli, hogy Korosten városában, Kiew mellett, harminc zsidót tartóztattak le és három napon át a szabad ég alatt csipős fagyban őrizték őket, megtiltván, hogy bármilyen ételt vegyenek magukhoz, hogy ezáltal kényszerítsék őket a birtokukban lévő külföldi valuták kiadására. Az így szenvedett emberek nagy része ma súlyos beteg és élet-halál között vergődik. Chabne községben meghalt egy Wolf Lutzky nevű zsidó ugyancsak a valutarázsiával kapcsolatos torturák következtében. Moszkvából is hasonló leveleket kapott Bialik. A moszkvai zsidóság is kéri a világ zsidóságának erőles tiltakozását az oroszországi valuta-torturák ellen.

Ma délután Haggibbor-tea. A Haggibbor Sport-Egyesület ma délután 5 órai kezdettel rendezi meg a Cristall-Palace összes termeiben a hagyományos Haggibbor-teát. Salgó-jazz, Kolozsvár ifjú sága legjobb táncosainak jelenléte és a Palace hangulatos, mondain légköre garantálják a vendégek kifogástalan szórakozását.

Mindenki ott legyen a ma este kilenc órakor a Metropól összes helyiségeiben tartandó nagyszabású chanukaestén, amelyet a kolozsvári aggmenház javára rendeznek.

Hölgyek részére legszebb ujévi ajándék a

SELYEM

Dívatosat, szépet, jót olesón kaphat a

„SILK“ selyemüzletben

Cluj, Strada Universitatii (volt Egyetem uca) 1. (Szemben a Newyorkkal.)
SELYEMHARISNYAKBAN NAGY VALASZTÉK!

A legfinomabb puder

Ujévi nagy vásár Rendkívüli olcsó árai

Vászonaru osztály		Mosó osztály	
1 m. mosott vászon	Lei 18	1 m. sima crepp	Lei 19
1 „ „ ing seffir	„ 13	1 „ mosó delain mintás	„ 25
1 „ fehérenemű vászon	„ 25	1 „ sima pongyola flanel	„ 25
1 „ fehérenemű tussor	„ 25	1 „ mintás flanel ruhára	„ 29
1 „ kelengye vászon	„ 29	1 „ pongyola flanel mintás	„ 36
1 „ alsó lepedő vászon	„ 68	1 „ mintás ruha bársony	„ 58
Szövet osztály		Szőnyeg osztály	
1 m. női ruha szövet	Lei 29	1 m. 125 cm. butor szövet	L 150
1 „ dupla széles ruha-szövet	„ 48	1 „ futó szőnyeg	„ 39
1 „ gyapju voil szövet	„ 95	1 drb. 2/3 ebédülő szőnyeg	„ 550
1 „ 140 cm. női kabát-szövet	„ 125	3 „ ágygarnitúra	„ 650
Férfi divat osztály			
1 drb. férfi ing 2 gallérral	L 135	1 drb. férfi dupla gallér	Lei 19
1 „ „ férfi háló ing	„ 148	1 pár férfi sokni	„ 9
1 „ „ zsebkendő	„ 6	1 drb. crepe de chin nyak-kendő	„ 35

Minden vásárlónak ajándék csomag

Minden vásárlónak ajándék csomag

Nagy maradék vásár Szabó Jenő divatnagyruházában CLUJ

MEYERSONI ELET

A Zs. N. Sz. helyi csoportjának nagy szabású chanukaestje. Ma, vasárnap este fél 10 órai kezdettel tartja meg nagy szabású chanukaestjét a New-York té-
líkertjében a Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári helyi csoportja. A Szövetség rendezvénye iránt város-szerte rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg és minden jel arra mutat, hogy a mai chanukaestély nagy eseménye lesz a cionista társadalmi életnek.

Hétfőn este lesz az Aviva-Barisszia chanuka-estje. A kolozsvári Aviva-Barisszia szervezet folyó hó 26-án, hétfőn este 9 órai kezdettel rendezi meg nagy szabású chanuka-estjét a Bné Jiszráél Főter 22. szám alatti helyiségében (II. emelet).

Nagysikerű Menza-estély Vulkánon. Néhány nappal ezelőtt megírta az Új Kelet, hogy a zsilvölgyi zsidó egyetemi ifjuság fényes műsoros estélyt rendezett a kolozsvári Diákmenza javára. Az ifjusági akció élén dr. Abraham József né, a petrozsényi zsidó közélet kiváló asszonya állott, míg a munka oroszlan-részt dr. Halmos Livia látta el. A petrozsényi siker után Vulkánon rendezett most ugyancsak szép erkölcsi és anyagi siker mellett nagyszabású Menza-estélyt a zsilvölgyi zsidó diákság. A rendezvényt ez alkalommal is dr. Halmos Livia irányította páratlan agilitással. Remélhetőleg a petrozsényi és a vulkáni példa követőkre fog találni a többi erdélyi városokban is, mert ha mindenütt ilyen lelkes barátai volnának a diákiügynök, úgy nem kellene súlyos gondok között viaskodnia az erdélyi diákségélyezésnek.

Dr. Otto Abeles bucsuztatása Nagyváradon. Dr. Otto Abeles, aki a napokban Nagyváradon vezette a KH-akciót, félbe kellett szakítania munkáját, mert az exekutív távirati utasítására Amsterdamba kellett utaznia az ottani

KH-kampány levezetésére. A nagyváradi akció eddig is szép eredményeket mutat fel és ebben különösen a Wizo-hölgyek vették ki oroszlanrészüket, oda adó lelkes munkájukkal. Szerdán este a Jewish Agency dr. Abeles tiszteletére a Palace Admiral helyiségében bucsuztatót rendezett, amelyen megjelentek a Keren Hajeszód-akcióban közreműködött Wizo-hölgyek és a Jewish Agency tagjai. Blum Zsigmond főtitkár németnyelvű beszédében bucsuztatta az illusztris vendéget, kiemelve a Wizo-hölgyek fáradhatatlan munkásságát a Keren Hajeszód akcióban. Főtitkár köszönetet mondott dr. Markovits Ignác és Deutsch Nándorné elnököknek, Epstein Samuné, dr. Berkovits Bertalanné, Citter Jenőné, Heller Klári, Berliner Rachel, Lerner Manci, Nussbaum Sámuel, dr. Bárdos Imre, dr. Fried József, dr. Markovits Ignác, Gottfried Eduard kísérőknek, kik önzetlenül támogatták a nehéz munkát. Blum Zsigmond főtitkár bejelentette, hogy az akciót január 3-án dr. N. M. Gelber, a kiváló történettudós fogja befejezni. Ezzel egyidejűleg a bihari körzetet fogják meglátogatni. Dr. Markovits Ignác elnöknő üdvözlő szavai-ban biztosította a Jewish Agencyt, hogy a Wizo mindenkor támogatni fogja a Keren Hajeszód munkát Meleg szavakkal mondott köszönetet dr. Otto Abelesnek a Wizo-hölgyeknek tartott tanulságos szép előadásaiért. Berkes Dávid beszédében rámutatott arra, hogy milyen nagy fontossággal bír a dolgozó ifjuságnak a kitelepítése és az allizások alapos kiválogatása. Dr. Otto Abeles megalapozottan fogadta a bucsuztató beszédet Meleg szavakkal válaszolt azokra és kiemelte azt a hatalmas munkát, amelyet dr. Markovits Ignác elnöknő és Blum Zsigmond főtitkár a Wizo megteremtésével kifejtettek és sikerült Nagyváradon kedvező hangulatot teremteni a palesztinai újjáépítési munkának. A Wizo-nak sikerült meghódítani Nagyvárad zsidóságát.

Női és férfi siruhák

RUBIN

ruháruházában Reg. Ferd.

29.

Ho

Akik éve

Bucuresti Uj Kelet...
különösképp...
gearu jelen...
lönböző aut...
tok létesítés...
nek főszerk...
személyes el...
nappal ezek...
meg, felsoro...
autonómpénz...
gatósági tag...
ben százez...
évente. Az e...
akiknek 1-2...
az évi keres...
például N. B...
repülőgépp...
lő 368 ezer...
dan, aki min...
mek igazgató...
lejt kap és...
aki, mint Ro...
vezetője, a...
Mai száma...
rül lekötés...
évi keresete...
váltakozik, I...
C. Beldie kö...
A Monitorul...
sági tagja...
D. Capatine...
selő, az álla...
vatal igazg...
A. Calinescu...
tagja...
Ernest Ene...
fődművelés...
kár, képvis...
A posta iga...
A főldgáztá...
sági tagja

N. Georgescu...
tisztviselő...
gatósági tag...
A. Grigorescu...
a Monitorul...
tósági tagja...
A. Garnetiu...
nisztérium...
tó, a Monito...
ügyelő bizot...
Felügyelő a...
Felügyelő a...

Stefan Mihail...
PTT kormány...
Marian Emil...
Halászat...
Exploatarea A...

STAN...
Lepag...

Hova folynak el az adófizetők milliói

Akik évenként százazreket és milliókat keresnek, mert tagjaik állami vállalatok igazgatóságának

Bucuresti-Bukarest, december 24. (Az Uj Kelet tud.) A liberális párt részéről különösképpen sok támadás érte Madgearu jelenlegi pénzügyminisztert a különböző autonómpénztárak és közvállalatok létesítése miatt. Az Universul, amelynek főszerkesztője: Stelian Popescu, aki személyes eljensege Madgearunak, néhány nappal ezelőtt egy lista közzétételét kezdte meg, felsorolva azokat, akik a különböző autonómpénztárak és közvállalatok igazgatósági tagjai és akik ezen minőségükben százazreket és milliókat keresnek évente. Az első széria azokat sorolta fel, akiknek 1-2 millió lej között váltakozik az évi keresetük. Ezek között szerepel például N. Miculescu mérnök, aki az IAR repülőgépgyár igazgatósági tagja, 1 millió 368 ezer lej keres, Constantin Orghidan, aki mint a Copsa mica és Cugir üzemek igazgatósági tagja 1 millió 238 ezer lej keres és Cárneanu-Munteanu mérnök, aki, mint Románia rádióigazgatóságának vezetője, 1 millió 176 ezer lej keres.

Niculescu I. D. ügyvéd		N. Stanescu ügyvéd	
Petróleumvezeték ig. tag	126.841 lej	Autonóm Monopólpénztár	837.550 lej
Cassa Pădurilor alelnök	437.846 lej	D. Voinov egyetemi tanár	
		Halászzati ig. tag	607.631 lej
	Összesen 564.687 lej		
Privoianu képviselő,		Az Universul közli, hogy az adatokat azokból a hivatalos jelentésekből és statisztikákból vette, amelyeket Eugen Giur-	
Petróleumvezeték ig. tag	725.472 lej		
Suciu Petre ügyvéd, képv.			
PTT ig. tag	699.800 lej		

gea, a munkaügyi minisztérium népszámlálási hivatalának alvezérigazgatója állította össze, Manoilescu ipar és kereskedelmi miniszter megbízásából. Giurgea három teljes hónapon keresztül dolgozott ezen a jelentésem, amelynek adatait 39 dosszióban foglalta össze. Huszonöt, a kommerciálizálási törvény alapján alakult közvállalat, vagy az állam által kontrollált vállalat igazgatóságára terjedt ki a vizsgálat, amelynek eredményeképpen az Universul követeli, hogy sürgősen vegyék revízió alá az állam által ellenőrzött vállalatok vezetésének módját. Sokkal nehezebb időköt élünk, semmint hogy ezek a vállalatok megengedhessék maguknak ilyen horribilis tantíémekek és napidíjak fizetésének luxusát.

Stângaciu tábornok is lemond

Dr. Bianu Eugent nevezik ki a rendőrség és a sziguranca központi vezérigazgatójává

Bucuresti-Bukarest, december 24. (Az Uj Kelet tud.) Bukaresti lapok szerint Maniu az ünnepek után kérni fogja az uralkodótól, hogy a CFR és a posta tábornok-vezérigazgatóinak leváltásához hasonlóan menesse Stângaciu tábornokot, a sziguranca vezérigazgatóját is. Stângaciu tábornok az egyik hadtest parancsnoka volt és aktív katonaként érte két évvel ezelőtt az uralkodói kinevezés a sziguranca élére.

egyvet ezekkel a kinevezésekkel. A miniszterelnök szerint nem lett volna szabad fontos polgári intézmények élére katonákat kinevezni s ezzel egy katonai diktatura látszatát kelteni kifelé. Amennyiben sör kerülne Stângaciu tábornok lemondására, úgy helyébe dr. Bianu Eugent, az állambiztonsági hivatal jelenlegi helyettes vezérigazgatóját fogják kinevezni. Bianu dr. évekig vezette az erdélyi sziguranca ügyeit, a la-

kosság közmegelegedésére. Az első nemzeti parasztpárti kormány a központi helyettes vezérigazgatói tisztségbe emelte és úgy volt, hogy rövidesen vele töltsék be a vezérigazgatói méltóságot is, erre azonban ugylátszik, csak most fog sor kerülni. Bianu dr. felsőbb körök korlátlan bizalmát élvezti — feltétlenül európai gondolkodású és alaposan képzett főtisztviselő, akinek kinevezése megnyugvást keltett.

Minisztertanácsban foglalkozott a kormány a munkanélküliség problémáival

Kik helyettesítik a vakációzó minisztereket?

Bucuresti-Bukarest, december 23. Pénteken délután minisztertanács volt, amely behatóan foglalkozott a munkanélküliség problémájával. Értsülünk szerint a kormány fontos intézkedéseket határozott el, amiket az ünnepek után azonnal foganatosítani fognak. A miniszterelnök ezután megköszönte munkatársainak tevékenységüket és azt a reményét fejezte ki, hogy a jövő évben ugyanilyen odaadással fogják a kabineti tagjai végezni magukra vállalt feladatukat. A minisztertanács megállapította a szabadságra utazó miniszterek helyettesi-

tőit a következők szerint. Mihalache belügyminisztert, aki Athenbe és Kairóba utazik, Voicu Nitescu az ő elutazása után pedig Mirto helyettesíti. Popovici igazságügyminiszter Bécsbe megy, helyette Mirosescu vezeti tárcáját. Lugoseanul, aki már külföldön van Madgearu helyettesíti. Gusti közoktatásügyi minisztert, aki Rómába utazik, Sauciu Saveanu helyettesíti, míg D. R. Ioanitescu munkaügyi minisz-

ter genfi tartózkodása idejére Crisan erdélyi miniszter vezeti tárcájának ügyeit. A minisztertanács után a kormány tagjai testületileg a pályaudvarra hajtottak, ahol résztvettek Károly király elutazásán. Az uralkodó, aki Mihály vajdával együtt különvonaton Szinájába ment, szívélyes bucsút vett a kormány tagjaitól, akik boldog ünnepeket kívántak a Felsőnek. A király Szinájából január elsejére — az újvi fogaadásokra, majd január 6-ra, a vízkereszti szertartásra, visszatér a fővárosba.

Ne féljen, elegancia tekintetében vezetni fog amíg nálam vásárol!

Egy szmpont vezet engem ár és minőség tekintetében; a vevő mindent lát!

Keresse fel **Biró Nőidivat-házát!**

mert farsangi ködönlegességekben óriási választék raktárra érkezett! Természetes a már megszokott szolid olcsó árakban!

Biró Nőidivatház
Cluj, Reg. Ferd. 11a.

STANIOL gyári raktár
Lepage Kolozsvár. Kérjen mintát, árlapot!!!

Lei 19
" 25
" 25
" 29
" 36
" 58
L 150
" 39
" 550
" 650

Lei 19
" 9
" 35

lónak
omag

ban

A nagyvá-
redményeket
en a Wizo-
szükét, oda
erdán este
és tiszteleté
ségében bu-
megjelen-
ban közremü
a Jewish
mond főtít-
bucszu-
kiemelve a
munkás-
cióban. Fő
dr. Marko-
andorné el-
dr. Berko-
né, Heller
ner Mancu,
s Imre, dr.
s Ignác.
kik ön-
munkát.
jelentette,
dr. N. M.
s fogja be
bihari kör-
r. Marko-
6 szavai-
Agencyt.
patni fog
Meleg sza-
Otto Abe
artott ta-
erkes Dá-
ra, hogy
a dolgozó
allijázók
Abeles
atató beszé-
olt azok-
munkát,
né elnök-
a Wizo
sikerült
latot te-
ési mun-
meghódi-

kedélmmel foglalkozott. Kezdetben na gyon szépen és nagy haszon mellett prosperált az üzlet, de később a petró. leum ára esett. Nagy küzdelem után si került a károsból kievickelni. Nagy ne hézségek árán sikerült ezen nehézsége ket áthidalni, de az egész világra ki lett terjeszteni az organizációs munkát és a legtávolibb pontokat is felkeresni. A kivétel emelkedésével a hordórend szerrel át kellett térni a ciszternás vas uti kocsik és hajók szállítására és erre persze új és újabb vállalatokat kellett alapítani.

A szerzett üzleti tapasztalatok Rocke fellert arra bírták, hogy nagyobb tőkét hozzon össze és akkor alapította meg Rockefeller a Standard Oil Compagny-t egymillió aranydollár alaptőkével. A vállalat rentábilis volt és fevehette a versenyt az orosz petróeummal. Stan dard részvényeit nem boesátották tőz sdei jegyzésre, mert nem akarták sem miféle árfolyamhullámnak kitenni, ami igen célszerű is volt, mert így a részvények tulajdonosai nem figyelhet ték a részvények hullámozását, hanem figyelmük csak a vállalat fejlődésére irányult. A Standard Oil sohasem bo csátkozott spekulációs üzletekbe, a fő cél csak a kőolaj finomítása, mellék termékeinek feldolgozása és azoknak az értékesítése volt.

A vállalat székhelye Clevelandban volt, amely vasuton és hajón könnyen volt megközelíthető. A vasuti társasá gok nagy szállítási engedményeket ad tak, mert a vállalat egész vonatrakomá nyokat szállított. A csővezeték kiépíté sével a forgalmat csak növelték és a pet róleum még olcsóbban került forgalom ba. A hosszú munkálkodásnak meg is volt az eredménye, mert a Standard ré vén hetenként több mint egymillió aranydollár folyt be Amerikába és ilyen horribilis forgalom elérésére az egész világot még jobban meg kellett organizálni. Ennek azonban ára is volt Mind az öt világrészben az uralkodó ke reskedelmi és vámrendszereket kellett tanulmányozni s ahhoz, hogy újabb és újabb piacokat sikerüljön meghódítani, az egész világ ellen kereskedelmi had jaratot kellett vezetni.

Rockefeller különböző érc. és vasbá nyáknál is nagy érdekltségeket vál lalt, de az 1893. évi pánikszerű krízis arra kényszerítette, hogy ezen vállala tok részvényeit készpénzzel visszavásá

Uránia Mozdó

Karácsonyi ünnepek alkalmával:

Rongy gavallérok
Pat és Pattachon

világhírű komikusok első németül be szelő filmje:

Két órai könnyekig tartó kacagás! Va sárnap és hétfőn d. e. 11 órakor matiné.

rolja, hogy a bukást elkerülje. A nagy tőkebefektetés viszont arra kényszeri tette, hogy a megakadt vasutépítkezé seket folytassa és erre viszont újabb horribilis készpénzre volt szükség, ami után már akkor is magas kamatot kell tti fizetni.

A nagy titáni harcokban T. Gates volt Rockefeller bizalmas munkatársa, aki a vasuti és a hajózási ügyeket orga nizálta és vezette. Vasuti és a hajópark ja mindig jobban kiterjedt, melyet az tán busás ellenértékért eladtak az Uni ted States Steel Corporationnak, kik a vételárt részvényekben fizették ki, ami újabb busás jövedelmet biztosított Rockefellernek.

A múlt század 90-es éveiben Rocke feller teljesen vissza akart vonulni az üzlet vezetésétől, de az 1893 ki pénzkri zis nem engedte, hogy tervét akkor meg valósítsa.

Rockefeller ma már teljesen visszavo nult. Standard üzleti ügyeibe nem igen folyik be, öreg ember, aki csak a golf nak él.

Humanitását számtalan jótétemény és alapítvány hirdeti, melyekről emlék iratában nem is emlékezik meg és na syon kevés alapítvány viseli a nevét. Rockefeller — életrajzírói — a keres kedelmi szervezésben modern Napoleon nak állítják be.

SPECIALIS

gobelin-, fénykép- és festmény-keretek, művészi blondell-rámák, megrendelésre is gyári áron.

RÁMAGYAR, str. Saguna 16. (v. Bartha Miklós-u.)

A Select Mozgó

december 29-től, esütörtöktől kezdve, mutatja be egész Romániában először

Greta Garbo

leghatalmasabb filmalkotását, a

„Grand Hotel“

VICKY BAUM

világhírű regénye után. Rendezte Edmond Goulding. „Anna Karenina“ rendezője.

A többi szereplők:

Joan Crawford

John és Lyonell Barrymore, Wallace Beerry, Lewis Stone.

Ez a film 5.000.000 dollárba került.

Tessék a jegyeket a délelőtti pénztárnál 11 órától előre megváltani! Ezen filmhez semmiféle kedvezményes vagy permanens jegyek nem érvé nyesek!

Szeptemberben már újra nyolc osztályosok lesznek a középiskolák

A közoktatásügyi minisztérium rendelete azok számára, akik a hétosztályos iskolából léptek es újra folytatni akarják tanulmányaikat

Bucuresti-Bukarest, december 24. (Az Uj Kelet tud.) A romániai közoktatás ügy minden kormányváltásakor a kísér letezesek és egyes miniszterek egyéni törekvéseinek kísérleti nyula. Különösen a középiskolákra áll ez, ahol a tanítási program minden évben más, ami az amugyis renakivül költséges tanítást módfelett megdrágítja. Az új program változásokkal mindig új tankönyvek is járnak olyképpen, hogy ma már Romániá ban annyiféle tankönyv van, hogy azokból igazán nehéz kiokosodni. Másfelől pedig nagyon megnehezíti ez a rendszer a középiskolák diákok tanulmányait is. Néhány év óta kísérleteznek a kormányok a hétosztályos középiskolákkal. Most újra vissza akarnak térni a nyolcosztályos rendszerre. Ez természetesen újabb fel adatokat ró a diákságra.

Erre vonatkozólag a minisztériumnak tegnap új rendelete jelent meg, mely

azokra vonatkozik, akik a nyolcosztályos iskolai rendszer ideje alatt abbahagyták középiskolai tanulmányaikat és most, a jelenleg még hétosztályosrendszer mel lett folytatni akarják azokat. Az új ren delet szerint azok, akik a régi rendszer szerint elvégezték öt osztályt, most az ötödikből vizsgázhatnak újból, viszont szeptemberben tehetik le a hatodik osz tályból a vizsgát.

Azok, akik a régi rendszerű iskola ne gyedik osztályát végezték el, beiratkoz hatnak magánuton az ötödik osztályba. Azok pedig, akik a harmadik osztályt vé gezték, a negyedik osztályban folytathat ják tanulmányaikat. Így azok a diákok, akik a hétosztályos középiskolákban ta nulmányaik folytatását félbeszakították, minden átmenet nélkül visszatérhetnek a nyolcosztályos középiskolákba, amelyek már a szeptemberi iskolai évben megkez dik működésüket.

Volt kifutó fiuból, tanítóból, fémmunkásból és párttitkárokból áll az új szociáldemokrata svéd kormány

Stockholm, december 24. Svédország az új választások óta tiszta szociáldemok rata kormány felett rendelkezik. Igaz, hogy nincs abszolút többsége a parla mentben, mégis a háboru óta a legerő sebb kormánynak tartják. Csupa tehetsé ges, aktív férfi, eltelve munkakedvvel és áthatva annak a feladatnak a tudatával, hogy megmutassák Svédországnak és az egész világnak, hogy a mai nehéz viszo nyok között szocialista elvek szerint is lehet kormányozni.

Érdekes az egyes miniszterek multja.

Az elnök: Peer Albin Hansson 47 éves, fia egy kömüvesnek. Kifutó fiu volt, majd uccai árus, aztán szervezeti titkár, újsá gíró-képviselő és Branting három kabinet jében hadügyminiszter. 1923 óta a szo ciáldemokrata párt elnöke. Vállas, kedé lyes, megfontolt karakter, csupa nyuga lom és jóindulat. Nem az akták embere. Ha ideje van, felnéz az újságíró klubba, billiárdozik, vagy bridszel, nagyokat ka cag egy-egy jó vice felett, akkoris, ha ő maga annak a célpontja. Bizalommal vi setetnek iránta még az ellenfelei is.

DR. PIERRE
Világhírű fogkrém és szájliz

Richard Sandler, a külügyminiszter, 48 éves, tanító volt, de szónoki képességei vel már fiatalon kitűnt és 28 éves korá ban képviselő lett. Világos, logikus kopo nya, nagy munkabírással, őszinte és ön zetlen. Gustav Möller, belügyminiszter, a szociáldemokrata párt titkára negyvenöt éves. Elete javát pártmunkában töltötte. A kultuszminiszter, Artur Engberg, 44 éves paraszt származás, Upsalában tanult és sok nyelvet beszél. A demokrácia el szánt, akaraterős harcosa. Leo Henning (47 éves) a közlekedésügyi miniszter. Pályáját mint mozdonyvezető kezdte. Egyike az ország legismertebb jogászai nak. Fritjof Eckmann negyvennégy éves. Ő a kereskedelmi miniszter. Hajómunkás volt, majd fémmunkás. Egyedül a pénz ügyminiszter, Ernest Wigforss, nem fog lalkozott pártmunkával, bár diákkora óta a szociáldemokrata párt tagja. Nem is képviselő. A kormányba mint szakembert hívták meg.

A kormány főfeladata a munkaalkal mak megteremtése. Főleg az építkezést segíti elő és a két-három év mulva ter vezett építkezéseket máris megkezdik. Is kolákat, kórházakat, fürdőket építenek, a vasutakat villamosítják, a kincstári erdő ségeket kivágják, utakat építenek. Erre pénzt főleg a csökkentett hadügyi kiadá sokból szerzik. Hadbírószágok békeidőben nem működhetnek. A polgári pártok főleg a munkaalkalmak megszerzése és az ál lami pénzeknek munkanélküli segélyekre való fordítása miatt támadják a szociál demokrata kormányt.

— A szovjet husz százalékkal csök kenti a vasuti alkalmazottak számát. Londonból jelentik: A szovjet egy hóna pon belül 20 százalékkal apasztani készü l az orosz vasuti alkalmazottak számát.

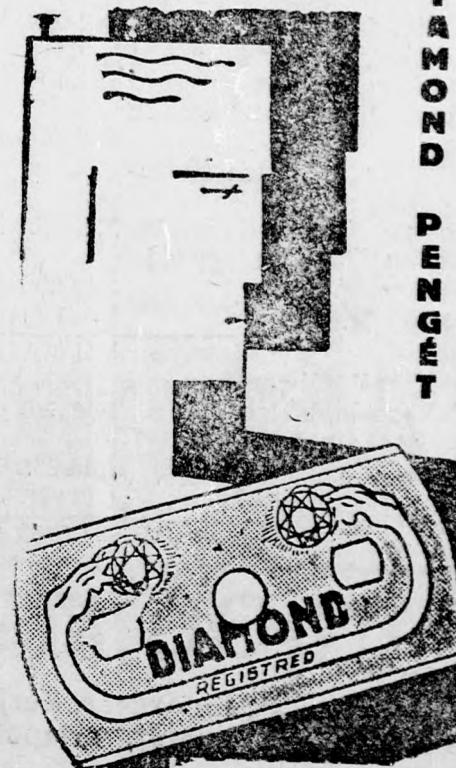
Vegven a termelőtől

Művészi blondell-, fénykép- és blondell keretek megrendelésre is gyári áron: Rá magyár, v. Bartha Miklós ucca 16.

Szt. László
kellemes illatú
pipere-szappan
fertőtlenítő hatása megóvja
betegségektől

Kérjen csak

Kapható mindenütt!

A le gá

Rosmar

Varsó, de politikai k mény még mita zavar gyel sejm rin képvis tagja, tart bergi kilen között a k — Hossz válasz nélk széről a zsi niszterelnő piredre te időre bizon szemita ki kül. hogy hatóságok A nemzeti tációt üz a „Gazeta W dorf ur zav zsidókat, n kihátástól hatatlan k sérjék. ha Autoritativ datlanul ve reket a re

Borz gyil

Hárc

Bucur kezeti, A hogy ott lányát és nem érke gazda me Azonnal o áldozatok, lányaak a telen gyil

Vasárna 11 órak matiné: Patache 15 lejese

Hétfőn d. kor mat Minden j

Nér

Berlin, de gazdasz ig igyekszik l esztendő es szág számá

Okoskodá Amerikában nyok és Európában lassan hely élet. Enne arra, hogy vége óta 19 Németorszá árfolyamok emberéig le. A veszt annyira a megítélésén megállapít amelyek a ték. Német a rájuk biz kában ez a

Ne h

A lebergi antiszemita zavargások a lengyel sejm előtt

Rosmarin zsidó képviselő nagy beszéde a véres zavargásokról

Varsó, december 24. A lengyelországi politikai körök és főleg a zsidó közvélemény még mindig a legutóbbi antiszemita zavargások hatása alatt áll. A lengyel sejm legutóbbi ülésén dr. Rosmarin képviselő, a Zsidó Parlamenti Klub tagja, tartott hatalmas beszédet a lebergi kilengésekről. Beszédében többek között a következőket mondotta:

— Hosszabb idő óta, nap-nap után válasz nélkül maradnak a kormány részéről a zsidó képviselők kérdései. A miniszterelnök ur és a kormány tagjai na piredre térnek a kérdés fölött. Időről-időre bizonyos körök és tényezők antiszemita kilengéseket inszenálnak, anélkül, hogy a kormány vagy az illetékes hatóságok megfelelő módon reagálnának. A nemzeti demokrata sajtó féktelen agitációt üz a cenzura személtárára. A „Gazeta Warszawska“ hasábjain Massdorf ur zavartalanul írta: „Üssetek a zsidókat, ne féljetez kemilyen külföldi kihatástól!“ Az ilyen hecceléseket belát hatatlan következmények kell, hogy ki sérjék, ha senki sem lép fel ellenük. Autoritativ módon. Öt napon át szakadatlanul vertek véresen védtelen embereket a rendőrség személtárára. A nem

zeti demokraták nem átalják magukra venni a nagy nyilvánosság előtt is a barbár vérengzések felelősségét. A kormány bizonyos felelem tartja hatalmában a zsidókérdés ügyében. Fél a nemzeti demokratáktól. A lakosság nem tudja megérteni, hogyan engedhetik meg egy bizonyos pártnak, hogy napokon keresztül rendszerető és békés polgárok verésében tombolja ki magát. A kormány és a nemzeti demokraták súlyosan tévednek, ha azt hiszik, hogy az ilyen dolgok a négy lengyel fal között maradnak. A külföldnek tudomása van ezekről az eseményekről. A kilengések negyedik napján a „Gazeta Polska“ című lapot elkobozták egy cikk miatt, amelyben elítélte a zavargásokat. A hivatalos lengyel távirati iroda (PAT) elhallgatta a külföldi tiltakozó gyűléseket és az angol alsóházban elhangzott interpellációkat. Ezzel azonban mit sem veszítenek valóságukból ezek a megmozdulások.

Rosmarin képviselő ezután az igazságszolgáltatásnak az antiszemita huli gánokkal szembeni határozatlanságát és gyengeségét támadta.

Néhány hó múltán-fogkőmentes!

KALODONT

Fogkő ellen

idejében a német népjövedelem csak 69,3 milliárd márka volt. Miután a márka belső vásárlóképessége az elmúlt esztendőben lényegesen növekedett és majdnem megközelíti a békenívót, még akkor is elegendő volna a német népjövedelem, ha 1932-ben nem következett volna be a növekedés.

A pontos számadatok 1932-re még nem készültek el, de a birodalmi statisztikai hivatal becslése szerint az elmúlt esztendő második felében körülbelül 20 százalékkal növekedett a német népjövedelem, ami azt jelenti, hogy ebben

a vonatkozásban is helyreállnak a normális viszonyok.

Végül a munkanélküliségről is mond az optimista jós néhány vigasztaló szót, amelyekben különösen az a jó, hogy számadatokra hivatkozik. Ezek szerint a számadatok szerint 1932 esztendő második felében a munkanélküliség növekedése megállt és az utolsó két hónapban már a munkanélküliség csökkenése érezhető, úgy, hogy ha ez a folyamat tovább tart, a következő esztendőben a munkanélküliség jóval kisebb lesz Németországban, mint eddig.

Borzalmas kegyetlenséggel meggyilkoltak egy papot és kilenc éves kisleányát

Három mázsa tengeriért és háromezer lej készpénzért gyilkolták meg a papot

Bucuresti-Bukarest, december 24. Izmailból borzalmas gyilkosság híre érkezett. A közeli Fantana község lelkésze, Stefanescu Ilie kocsin indult Izmailba, hogy ott tanuló fiát hazavigye az ünnepekre. A pap magával vitte kilencéves kisleányát és a kocsián vitt 300 kiló tengerit is, 3000 lej készpénze is volt. A lelkész nem érkezett meg Izmailba. Ma reggel egy az országút mellett kútból egyik gazda meríteni akart és rémülten vette észre, hogy a vízben holttestek vannak. Azonnal csendőrséget hívtak, amely megállapította, hogy a lelkész és kisleánya az áldozatok. Mindkettőjüket borzalmasan megcsontították a gonosztevők, a kisleányának a fejét is levágták és számtalan kézzurással végeztek velük. Az embertelen gyilkosokat teljes apparátussal keresi a környékbeli csendőrség.

Egy romániai chaluca megrendítő tragédiája a haifai kikötőben

Haifa, december 24. A haifai kikötőben néhány nappal ezelőtt megrendítő tragédia játszódott le. Egy teherhajóval a kikötőbe érkezett Mirjam Dumai, egy a beszarábiai Ungheni községből való fiatal chaluca, akinek anyja és két testvére él Palesztinában. Ennek alapján felhatalmazást kapott a palesztinai kormánytól bevándorlásra és a legelső hajóval utnak is indult. A haifai kikötőben azonban a kikötői hatóságok különböző kifogásokat

emeltek a fiatal leány irataival szemben és nem engedélyezték partraszállását. Dumai Mirjam erre elkeseredésében a hajóról a tengerbe vetette magát, amelynek hullámai örökre elnyelték a tragikusorsu chaluacát.

Halkála különösen nagy részvétet váltott ki szülőhelyén, Ungheniben, ahol tudták róla, hogy a cionista mozgalom lelkes harcosa és hogy egyetlen ideálja a Palesztinába való jutás volt.

Követelése fejében lefoglalta az adóhivatal egyik kasszáját

Bucuresti-Bukarest, dec. 24. (Az Új Kelet tud.) A késedelmes tisztviselői fizetéseknek egyik igen érdekes esete történt meg tegnap Brailában. Egy tanárnak 17.600 lejes követelését a pénzügyminisztérium már kiutalta, de a pénzt nem tudta megkapni a pénzügyigazgató-ságtól. Néhány heti hiábavaló járás-keles után a tanár megunt a dolgot és érde-

kes módon hajtotta be követelését. A tanár járásbíróági ítéletet kapott követelésének végrehajtására és ügyvéddel jelent meg a pénzügyigazgatósnál, ahol az adóhivatal egyik kasszáját lefoglaltatta. Ez a módszer érdekes precedensül szolgál a fizetésüket nem kapó tisztviselők és nyugdíjasok számára.

Royal Mozgó karácsonyi műsora

Vasárnap d. e. 11 órákor nagy matiné: Pat és Patachon, 10 és 15 lejes jegyek.	Vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 és este 11 órákor: Gitta. (Megszólt a szívem). D. u. 3-kor minden jegy 20 lej. Elővételi pénztár d. u. 3-tól	Willy Fritsch-ei „Aszfaltbetyár“ Uj évkor
Hétfőn d. e. 11 órákor matiné: Gitta. Minden jegy 20 lej.	Hétfő d. u. 3, 5, 7, 9 és este 11 órákor: Gitta. (Megszólt a szívem). D. u. 3-kor minden jegy 20 lej. Kedvezményes és szabadjegyek érvénytelenek.	

Németország jobb világot vár az új esztendőben

Berlin, december 24. Egy német közgazdász igen érdekes számadatokkal igyekszik bizonyítani, hogy az 1933-as esztendő csak jót fog hozni Németország számára.

Okoskodásának az az alapja, hogy Amerikában rosszabbodnak a viszonyok és ezzel párhuzamosan egész Európában, különösen Németországban lassan helyre áll a normális gazdasági élet. Ennek bizonyításául rámutat arra, hogy tőzsdei árfolyamok 1931 vége óta 1932 végéig alig csökkentek Németországban, míg Amerikában az árfolyamok 1931 decemberétől 1932 decemberéig 56-80 százalékkal zuhantak le. A veszteségek és nyereségek nem annyira a tulajdonosok vagyonának a megítélésénél, mint inkább a népvagyon megállapításánál fontosak. A bankok, amelyek a betéteket papirokba fektették, Németországban meg tudták őrizni a rájuk bízott népvagyon, míg Amerikában ez a népvagyon elveszett.

Az optimista cikk véleménye szerint Németországban megszűnik a pénzínség, mert a devizakorlátozások következtében óriási összegek, amelyek külföldi áruért elvándoroltak volna Németországból, megmaradtak Németországban és a további gazdasági felépítés céljaira használhatók fel. Azokat az összegeket, amelyeket az emelkedő konjunktúra szükségessé tett, a bankok a birodalmi bank igénybevétele nélkül tudták előteremteni, ami a legerősebb bizonyítéka annak, hogy Németországban lassanként helyreáll a normális pénzforgalom.

Érdekes adatokkal igyekszik a névtelen, de nagyon tájékozott cikkíró azt is bizonyítani, hogy a német nép jövedelme emelkedett. 1928-ban az egész német nép jövedelme 75,4 milliárd márkát tett ki. Ez volt a rekord. 1930-ban a jövedelem 72 milliárd márkára, 1931-ben pedig 63,7 milliárd márkára csökkent. De 1910-ben, tehát a béke legboldogabb

Ne higgyen senkinek! Győződjön meg személyesen „CRISTAL“ fest, tisztít és mos legszebben

Egy gazdag nagybácsi

EGY GAZDAG NAGYBACSI, egy haszontalan örökös, egy szép szegény leány, egy hódító férfi és egy elvarázsolt ház lakóinak kacagató története! CIME NINCS, de a pályázatunkat bizonyára ön is olvasta és részt vesz rajta. 500 lej, esetleg 10 vagy 5 mozi, megér egy kis fejtörést. Különösen, ha a bájos Magda Schneider, az örökké kedves Georg Alexander, az ellenhatatlanul kacagató Jakob Tiedtke, Julius Falkenstein és Ida Müst-ről van szó, nem beszélve Stranskó édes muzsikájáról és E. W. bravuros rendezéséről. Bemutatja a „SELECT“ mozgó, december 24-től, karácsony első napjától kezdve. Műsoron kívül hangos journal, az angol-osztrák válogatott mérkőzésről.

Megnyílt az új

HOTEL LUX

Bucuresti, Boulevard Schitu Măgureanu Nr. 6.

(Lazar Lyc eum mellett)
Legkényelmesebb szálláda, mélyen redukát árakkal, központi fűtés, lift és telefon, szobák fürdőszobával.

Érdeemes elolvasni

1864. év őszén Debrecenben a Nagyvárad utcában nyitott néhai apám, Kun Mátyas egy késes műhelyt.
1880. év május havában Kolozsvárra költözött, átvette néhai apósa, a hírneves kardesináló Quast János az akkori Óvárban volt üzletét.
1882. augusztus hó 2-án költözött az akkori Belmagyar ucca 2. szám alá, a lutheránus egyház házába. Ezen ucca sok névváltozás után a mai Calea Marechal Foch.

Itt van az üzlet ma is. Öreg kolozsvári bennszülöttek épp úgy ismerik, mint a legfiatalabb generáció. Néhai apám a mult század végén betegeskedni kezdett, 1896-ban átvettem az üzlet vezetését és 1905-ben bekövetkezett halála óta saját nevem alatt folytatom, kegyetből fenntartva cégemen nevét.

Sok krizist, sok gazdasági válságot ért meg 68 év alatt üzletem, — igaz, oly sulyosat, mint a mostani, nem — de remélem: Kibirom ezt is.

Mi ennek a magyarázata? Nagyzolás nélkül mondhatom: Az, hogy szívósan kitarítottam apám üzlet elvei mellett, amelyeket akkor reel üzleti elveknek neveztek, amelyeket ma már kevesen ismernek és kevesen követnek.

Ezen elv a következő:
Mindig, minden körülmények között a lehetőségig teljesen egyenértékű árut adni vevőimnek, munkát végezni rendelőimnek, azok pénzéért. Tudatosan soha semmi körülmények között valakit megkárosítani.

Ennek folytán számtalan esetben előfordul, hogy néhai apám által ezeltől 40—50 évvel eladott borotva kerül küszörlésre és azzal ma is borotválkoznak.

Egy jó hírnevű szabómester, Bajor Ignác, ma is ereklyeként őrzi azt a szabóollót, amellyel néhai nagybátyám, Grebe Henrick évtizedeken át 30—35 munkás keze alá szabott.

Sokszor előfordult, hogy egyes vevőim elhagytak, mert véleményük szerint drágán árulok, vagy dolgozok. — És nagyon sokan visszajöttek, beismerve: Csak látszólag voltam drágább a konkurencianál.

Mert, ha egy zsebkesért talán kétszer annyit fizet nálam, mint egy külsőleg, látszatra hasonló, de egyenge minőségűért, akkor a tölem vásárolt zsebkes talán tízszer annyi ideig tart, céljának megfelelően jól vág, — és nemcsak bosszuságot okoz, nem vág jól, ninesen jó éle!

Igaz: A mai viszonyokhoz abban alkalmazkodok, hogy tartok olcsó árut is. de kérdezetlenül is megmondom, hogy a látszólag olcsó — a jóhoz viszonyítva — nem éri meg az árat!

Javítás munkáknál a kifogástalan kivitel rovására engedményt nem ismerlek.

Még kevésbé engedem meg magamnak, hogy vevőim laikus voltát kihasználva, azzal visszaélve például Albatan vagy Alpakin nevű szurrogatumot adjak Alpaca evőeszköz helyett.

Nem adok el használt, ócska koresolyát frissen nickelvezve új helyett. Ezért nem is veszek be semmiféle használt tárgyat, amit kénytelen volnék feltakarítva új helyett eladni és így vevőim bizalmával visszaélni.
Igy elértem azt, hogy birom régi vevőim őszintén nagyra becsült bizalmát, akik — hiszem — átsegítenek a mai válságon is.
Kérem: Tiszteljen meg szükséglete esetén bizalmával!
Ígérem: Nem leszek rá érdemtelen. Őszinte tisztelettel:
Kun Frigyes
a Kun Mátyas Fia cég tulajdonosa.

Nyilatkozat

T. SCHMIDTHAUER
Igmándi keserűvíz-forrástulajdonos urnak!

Alulírott szent kötelességemnek tartom, hogy nyilvánosságra hozzam, szenvedő emberiség segítségére lehessenek, megmentsük őket életnek és szenvedésektől. Alábbiakban részletezem:

Érelmeszedésben szenvedtem, 1918-ig Lipiki fürdőbe jártam addig is fentartottam karlsbadi kura segítségével egészségem, de mikor anektálták Lipiket, többet nem mehettem át. Érvágással tettem eleget, hogy agy- vagy szív-szélhűdést nem kaptam, 4 és fél hónapig ágybafekvő beteg voltam és naponta Igmándit vettem magamhoz, 1926 év szeptember hónaptól naponta egy jó decit veszek be, utána ugyanannyi ivóvizet és ezt naponta használom, mig élek. Fejfájásom volt, szédültem, 200-ig volt vérnyomásom és ma 125 vérnyomásom van, korom 69 év. En bárkivel találkozom, barátaimmal és ismerőseimmel, az Igmándit ajánlom. Rugékonyságot, étvágyat hoz, egész fiatallá teszi az embert. Következő urnak ajánlotam: Bozsó János titkár, Csikos János pénztárnok, Végh Gábor tisztviselő vasutnál, Vékes Bertalan iparkamarai titkár, bankelnök urnak, vagy huszat tudnék még felsorolni, ezek mind korosabb egyének, legnagyobb köszönötlet vannak a víz irányában. Sem csikarást nem csinál, 20 perc alatt megvann hatása.

Tisztelettel:
SZÜCS BÉLA magánzó,
Szeged,
Somogyi ucca 9 szám.

Rádió-szenzáció
tökéletesen szelektív, hangtiszta

Ara Lei 9800

Rajonképviselő:
Electrica

Cluj, C. Victoriei sarok, Hotel Central.
Romániai veerképviselő: Ing. Vértés, Arad

SI-RUHÁK

legolcsóbbjában

M. NEUMANN

ruhaüzletében

Cluj, Plata Unirei 14.

Nagy karácsonyi

KÖTÖTTÁRU VÁSÁR

a legolcsóbb és legdivatosabb karácsonyi ajándék nők, férfiak és gyermekek számára.

Tekintse meg gazdag választékunkat!

A Gyapjuipar Rt., Timisoara
összes flókjában

Miért veszi mindenki az amerikai RCA rádiót?

Mert teljesen szelektív, tökéletes hangu, üzembiztos, 7 csöves superhet **Lei 12.400**

120 RCA-vevők referenciája áll rendelkezésére.

Körletképviselő:

Telefon: 83. **„CONSTRUCTIO“** Telefon: 83.
CLUJ, P. Unirii 32.

Sóárudák követeljétek **Papírzsákban**
az újított só t csak

CITY Parfümeria

mélyen leszállított árakkal nagy karácsonyi és újévi vásárt rendez
Str. Regina Maria 4.

MORAVETZ

könyv- és zeneműkereskedés, Románia zeneműközpontja

TIMIȘOARA

Postai megrendeléseket gyorsan és pontosan intézünk el

Ha Ön **Bucurestről** beszél a

GRAND-HOTEL-re

gondol... Központi fekvés, legolcsóbb árak, legjobb kiszolgálás, és legtökéletesebb komfort

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESEN AZ UJ KELETBEN

Weizmann Egyetem

„E SZER”

A jeruzsalmi és a jövőben elvárások

K

London, Kelet, hogy beszédet a egyetem lon gyűlésén. A jelentésében Weizmann mánál és ir ménye a zsidó fel

Amikor megnyitotta temet, ez az melte ki az e zetek nevez hangszülőzni lehet máról h teni egy kész Amerikában mokban lehet tunk: falakat általános növény készleledni. mányok főis kezdet a jeru sere. A héber klasszikus nyvának magvát filozófia, a ké klasszikus nye az első egyete akadémikus fo ben az évben lomát. Külföld vonz magához mányaik céljá be. A 190 diák ben iratkoztak mint egyharm mok főiskoláján giai kémia ta előre a fejlődé iskola az orvos amely a másod adására jogosul egyetemnek. M klinika Jeruzsa később két éve hológiai intézet fontot már b kémiai fakultás rendszeresen fo jai lesznek a te amely minden v éven belül megv Weizmann ezt gazdasági kuta amelynek vezet közeljövőben átv a zsidó egyetem zetére tér rá.

A zsidó diák világon Oroszors emlékeztet eng e szendőire, am zött zsidó diák ve temek el voltak elöl. Akkor hat tnel hallgatta európai egyetem A lengyel egyete tolt és megszorít a zsidó diákokat. országra és a töb

Avval szerez ho

K

Olcsó árak, előző

Weizmann Chajim nagy beszéde a Héber Egyetem jövőjéről

**„Einstein egy szép napon tan-
széket fog kérni tőlünk és Jer-
uzsálembe megy“**

A jeruzsálemi héber egyetem, a zsidó diákság világhelyzete és a jövő kilátásai. A többi egyetemekkel egyenjogú hivatalosan elismert főiskola lesz a neber egyetem

Két éven belül megnyílik a héber egyetem orvosi fakultása

London, december 24. Megírta az Új Kelet, hogy Weizmann Chajim nagy beszédet tartott a jeruzsálemi héber egyetem londoni barátainak évi közgyűlésén. A Zsidó Távirati Iroda mai jelentésében teljes részleteiben közli Weizmann nagy beszédét, amely tartalmánál és irányánál fogva jelentős eseménye a zsidó közéletnek.

Küszöbön az orvosi fakultás felépítése

Amikor 1925-ben Lord Balfour megnyitotta a jeruzsálemi héber egyetemet, ez az intézmény még nem érdemelte ki az egyetem nevet. Kutatóintézetnek neveztük. Ezzel azt akartuk kihangsúlyozni, hogy Palesztinában nem lehet már holnapra a földből előteremteni egy kész egyetemet, mint ahogy ez Amerikában vagy a többi nagy államokban lehetséges, hanem a mi feladatunk: falakat emelni, amelyek az ország általános növekedésével együtt fognak kiszélesedni. A főintézet a héber tudományok főiskolája volt, — egy igazi kezdet a jeruzsálemi egyetem kiépítésére. A héber studiumok képezték a klasszikus nyelvek és irodalomfakultásának magvát. E köré csoportultak a filozófia, a keleti tudományok és matematikus nyelvek és irodalom fakultá az első egyetemi intézet, amely már akadémikus fokozatokat oszt ki és ebben az évben 13 diáknak adott ki diplomát. Külföldi tanárokat és tudósokat vonz magához ez a fakultás, akik tanulmányaik céljából jönnek Jeruzsálembe. A 190 diák közül, akik ebben az évben iratkoztak be az egyetemre, több, mint egyharmad rész a héber studiumok főiskolájának a hallgatói. A biológiai kémia tanszéke sikeresen halad előre a fejlődés útján. A biológiai főiskola az orvosi fakultás előhírnöke, amely a második egyetemi diploma adására jogosult fakultása lesz a héber egyetemnek. Most épül egy modern klinika Jeruzsálemben, amely egy, legkésőbb két éven belül elkészül. A pszichológiai intézet kiépítésére az első 1000 fontot már befizették, a fizikai és kémiai fakultások egy éven belül már rendszeresen fognak működni és alapjai lesznek a teljes orvosi fakultásnak, amely minden valószínűség szerint két éven belül megvalósul.

Weizmann ezután az egyetem mezőgazdasági kutató-intézetéről beszélt, amelynek vezetését, mint ismeretes, a közeljövőben átveszi. A továbbiak során a zsidó egyetemi ifjúság általános helyzetére tér rá.

A zsidó diákok helyzete

A zsidó diákok helyzete az egész világon Oroszország legsötétebb éveire emlékeztet engem, 1902, 1903 és 1904 esztendőire, amikor még magam is üldözött zsidó diák voltam és az orosz egyetemek el voltak zárva a zsidó diákok előtt. Akkor hat-hétezer zsidó intellektuális hallgató a különböző nyugat-európai egyetemeket. És mi van ma? A lengyel egyetem csak igen korlátozott és megszorított számban engedik be a zsidó diákokat. Ugyanez áll Magyarországra és a többi közép-európai álla-

mokra. Németországban speciális viszonyok vannak. Itt nincsenek felállított korlátok a zsidó diákok számára, Berlinben — és Bécsben is — azonban súlyos lelki nehézségekkel viaskodnak, sőt igen gyakran testi épségük veszélyeztetése között tanulnak és harcolnak a létért. Az egyetlen ország, amely valóban nyitva tartja egyetemének kapuit a zsidó diákok előtt, Olaszország.

A héber egyetem — Palesztina hivatalosan elismert egyeteme

Külső és belső nyomások kényszerre folytán előbb kellett megkezdünk az első diplomák és akadémikus fokozatok kiadását, mint ahogy ez szándékunkban állott. Ebben az évben újabb lépést teszünk előbbre. Az egyetem még nincs hivatalosan elismerve. Ki ismerje el? A Nemzeti Otthon még nem állam. Hosszas tárgyalások után arra az elhatározásra jutottunk, hogy a palesztinai kormány okiratát fogadjuk el, amely a héber egyetemet Palesztina egyetemének ismeri el. Az egyetem kuratóriuma bizottságot küldött ki az egyetem alkotmányának és a kormányknak átnyújtandó okirat-tervezet megszövegezésére. Sir Philip Hartog elnöklele alatt és Sir Herbert Samuel, valamint az én közreműködésemmel a bizottság már el is készült munkájával. Az egyetem tehát egy hivatalosan elismert tudományos intézet helyét fogja elfoglalni és diplomáinak hivatalos, elismert jellegük lesz, ugyanazokkal a jogokkal és privilégiumokkal fog rendelkezni, mint minden más ország egyeteme.

A héber egyetem a tudományos világban

A tudományos világban egyre nő az egyetem neve és tekintélye. A biológia szakában olyan munkát végzett, amely a tudományos körök általános elismerését és nagyrabecsülését vívta ki. Tanáraink és fiatal tudósaink megbízást kaptak a londoni Royal Societytől, hogy vezessék tovább a többi Földközi-tenger melléki országok bizonyos betegségeknek kivizsgálására indított kutatások vonalait. Egyik tanárunk tudományos expedíciót vezet, amely fontos kutatásokat végez az egész Földközi-tenger partjain. Ugyanez áll a tudomány többi ágaira is.

„Einstein Jeruzsálembe megy...“

Sok neves és közsímsert zsidó fizikus, közgazdász és filozófus dolgozik a más országok egyetemén. Einstein Princetonba megy. Néhány nappal ezelőtt beszéltem vele. Megmondtam neki, hogy ha Palesztinába akar menni, ottani munkájához nem kell egyéb, mint egy ceruza és egy darab papíros. Ezt Jeruzsálemben is rendelkezésére boesáthatjuk, csak határozza el magát, hogy oda megy. Meg vagyok győződve róla, hogy Einstein egy szép napon tanszéket fog kérni tőlünk és Jeruzsálembe fog menni. A jeruzsálemi egyetem nagy vonzóerővel bír. Kicsi még az intézet, de fejlődik és reményt nyújt arra, hogy a jövőben olyan centrum lesz, amely tömegesen fogja magához vonzani az embereket.

dec. 15 — 31-ig

30%

KARÁCSONYI
ENGEDMÉNYT
NYUJT A

TUNGSRAM

MINDEN VISZONTELADOJA UTJÁN.

Baj van a Nobel-díjak körül

A Nobel-díj szabályzatai megnehezítik a díjak adományozását

Stockholm, december 24. A Nobel-díj, Nobel Alfréd fejedelmi alapítványa minden esztendőben foglalkoztatja a világ közvéleményét. Már a díj magassága is érthetővé teszi ezt a nagy érdeklődést, mert habár a svéd korona most valamit veszített az árfolyamából, egy-egy Nobel-díjas ma is majdnem tízmillió lejt kap.

A nagyközönséget különösen az érdekli, hogy ki kapja az irodalmi Nobel díjat, ami egészen természetes, mert az irodalmi munkák azok, amelyet a közönség legszélesebb rétegei ismernek, míg a fizikai, kémiai és orvosi díjak odaítélése legtöbbször csak a szakkörök érdeklé, mert a tudományos eredmények alig ismeretesek a nagyközönség előtt. Egy ideig a béke-díj volt minden esztendőben a szenzáció, azonban most, hogy a béke-díj annyira baj van, a békedíjat a svéd tudományos akadémia, amelynek kötelessége és joga a díjak kiosztása, visszatartja, mert nincs senki, aki érdemes erre a nagy kitüntetésre.

A Nobel-díj odaítélése miatt Stockholm minden esztendőben nagy újságlárma támad, mert az újságok rendszeren elégedetlenek azokkal a döntésekkel, amelyeket az akadémia hoz. Most például azt kifogásolják, hogy a Nobel díjat Spitteller és Benavente kapták, holott náluk nagyobb nagyságokat nem vett észre az akadémia. Ez az örökös kifogás és az örökös panasz, hogy a Nobel-díjasoknál nagyobb tehetségek nem is kerültek szóba a díjak kiosztásánál.

Az akadémia ezekkel a vádakkal szemben tehetetlen, mert a kezét megkötik a Nobel-díj alapszabályai. Ezek az alapszabályok kimondják, hogy csak olyan jelölt kerülhet szóba a díjak odaítélésénél, akit vagy régebb Nobel-díjasok, vagy akadémia, tudományos vagy irodalmi egyesületek ajánlanak. Ezeket az ajánlatokat minden esztendő februárjában írásban kell a svéd akadémiahoz betérjeszteni és nemcsak megindokolni kell őket, hanem az ajánlatokhoz bizonyítékokat is kell csatolni, amelyek

igazolják azt, hogy az ajánlott tudós vagy író valóban érdemes a Nobel-díjra.

Az akadémia most már igyekszik Nobel Alfréd szigorú végrendeletének intézkedéseitől emancipálni magát. Nobel úgy rendelkezett, hogy minden esztendőben azt a munkát kell jutalmazni, amely a legnagyobb szolgálatot tette a világnak. Ezt nagyon nehéz megállapítani és az akadémia ezért közéletet keres, hogy eleget tehessen Nobel végrendeletének és a nagyközönség kívánságainak is. Nobel másik kívánsága azt volt, hogy olyan írókat és tudósokat jutalmazzanak, akik ideális célokat követnek. Ezt a kívánságot már könnyebben tudta teljesíteni a két akadémia és a díjak odaítélésénél hangsúlyozta, hogy Lagerlöf Zselma, Maeterlinck, Tagore és Gracia Delloa azért kaptak meg a Nobel díjat, mert műveik ben ideális célokat követnek.

A svéd akadémianak a Nobel-díj odaítélése nagy munkát ad. Tíz svéd akadémikus, tudós és író egész esztendő-kön keresztül dolgozik azoknak az ajánlatoknak az elbírálásán, amelyek minden év február elejéig a világ minden részéből Stockholmába érkeznek és amelyekben nagy tudósokat és nagy írókat ajánlanak a Nobel-díjra.

Száraz bükkhasáb tűzifa

mázsája aprítva és házhoz szállítva

58 lei FISCHER-nél

Str. Enescu (Gyufagyár uca) 15.
Telefon 1300 Telefon 1300

Avval szerez hozzátartozóinak kellemes karácsonyi ünnepeket, ha ajándékait kizárólag a

Kalapkirály

cégnél szerzi be

Olcsó árak, előzékeny és pontos kiszolgálás. Fehérnemű méret szerint saját varrodámban készülpIATA UNIRII 24. szám.

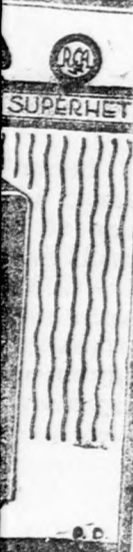
ozat

HAUER
rátulajdonos

ességemnek tar-
ra hozzam, szem-
ségére lehessek,
ek és szenvedé-
szletezem:

nvédtem, 1918-ig
addig is fentar-
ra segítségével
nektálták Lipi-
em át. Ervágás-
agy- vagy szív-
4 és fél hóna-
voltam és na-
magamhoz, 1926
naponta egy jó
gyananyi ivó-
sználom, míg
édültem, 200-ig
na 125 vérvny-
v. En bárkivel
és ismerőseim
m. Rugékony-
a fiatalll teszi
aknak ajánlot-
Csikos János
or tisztviselő
iparkamara
vagy huszat
ek mind koro-
b köszönöttel
Sem csikarást
llatt megvam

telettel:
LA magánzó,
eged,
eca 9 szám.

áció
gztizta
00

el Central.
s, Arad

EL-re

vés,
rak,
lgálás,
esebb

ETBEN

Egy Millió Leit hozhat önnek az Ujév egyetlen egy Sorsjeggyel a Román Állami Sorsjáték IV-ik osztályában Ujitsa meg idelekorán Sorsjegyét! Huzás január 9 és 10-én

A legszerencsésebbek mégis csak a

BANCA ILIESCU S. A. Cluj, erdélyrészi főclárusító

sorsjegyei maradnak, melyet igazol az, hogy az előző osztlyon
10,239.000 lei nyeresémet **prompt** kifizetett
Vegyen, vagy rendeljen azonnal nyerő sorsjegyet

FŐCLÁRUSÍTÓ:

Kereskedelmi Hitelezés R. T.

Cluj—Kolozsvar, Piata Unirii (volt Mátyás király-tér No. 20.

Főclárusító:

Takarékosság R. T.

Cluj, C-lea Regele Ferdinand 7.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

— Előkelő és ritka vendégek Kolozsvaron. Az élet ritkán valósít meg csodás álmokat és ragyogó illúziókat, éppen ezért látjuk szívesen a karácsony vasárnapján körünkbe érkező két idegenből jött vendéget, kinek az Élet teli kézzel osztogatott minden jót, mit földi ember csak megkaphat. Egyszerű, falusi környezet, honnan a kis lány elindul a Mezőváros felé, hogy hirt, nevet, dicsőséget és férjet szerezzen magának. De nehéz az ut a boldoguláshoz s a ragyogó fővárosnak közből van a szíve. Bizony elkeseredik a mi „kis leányunk” s talán bátorságát is elveszítené, ha az utolsó percben meg nem jelenik a Mesebeli Herceg, ki kézenfogva vezeti a göröngyös úton. De közbe jön valami... és a már Nagy Nővé avanzsált „kis leányunk” sokszor gondol vissza az ő kis zsindeles házukra, a pusztára, a falubeli esorgós kutra és bizony sokszor eltörök a méeses, különösen ha azokra a szép hazai nótákra visszagondol... Ennek a történetnek a folytatását Alpár Gitta (a faluból felkerült kis leány) és most már az életben is boldog férje, Gustav Fröhlich (a Mesebeli Herceg) fogják elmondani első közös filmükben, a Gittában (Meggzólalt a szívem), mely karácsony vasárnapjától kezdve fut a Royal-mozgóban. A film a maga kedvességével, Alpár Gitta csodahangjával felejthetetlen élményt jelent minden mozilátogató számára, ki megnézi a filmet. Egy ilyen világhírű slágerfilmet pedig mindenki háromszor néz meg.

Az Opera műsora

Vasárnap, dec. 25. (délután): Figaro házassága.
Hétfő, dec. 26.: A denevér.
Kedd, dec. 27. (délután): A Trubadur.
Szerda, dec. 28.: Aida.
Péntek, dec. 30.: Gigánybáró.

Vasárnap, január 1. (este): A denevér.

Színház-Mozgó műsora

Vasárnap és hétfőn d. e. 11-kor és 3, 5, 7 és 9 órákor: A mozibolond. A főszerepben: Harold Lloyd.
Jön: Kiki. A főszerepben: Anny Ondra!

CORSO-MOZGÓ műsora

Vasárnap d. e. 11 órákor nagy matiné: Pinty és Ponty a síró örökösök és uccai muzikusok. Charlie vigjáték.
Vasárnap d. u. karácsonyi premier, Romániában először! A csókok vására. Joan Crawford, Nils Asther, Robert Montgomery, Lewis Stone.
Hétfőn d. e. 11 órákor matiné: Piny és Ponty a síró örökösök és uccai muzikusok, Charlie vigjáték.
Hétfő, kedd, szerda: Csókok vására.

ROYAL-MOZGÓ műsora

(Iparkamara új palotájában)
Vasárnap d. e. 11 órákor Matiné: Gitta.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Gitta.
Hétfőn 3, 5, 7 és 9 órákor: Gitta.
Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor: Gitta.

SELECT-MOZGÓ műsora

Vasárnap, hétfő, kedd és szerda: „Das Testament des Cornelius Gulden” Magda Schneider, Georg Alexander, Ida Wüst, falrengető vigjátéka.
Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: „GRAND HOTEL” a szezon legnagyobb slágere. Főszerepekben: a híres művészek: Greta Garbo, John Barrymore, Lionel Barrymore, Lewis Stone, Ioan Craioford, Wallace Berry. Wicky Baum híres regénye nyomán. Műsoron kívül legujabb hangos heti hiradó.

Industria Plusului S. A.

Bucuresti, Soseana Vitan No. 70. Telefon No. 347-42.
Készít különböző plüssöket természetes- és műselyemből, gyapjuból és pamlagból.

URANIA-MOZGÓ műsora

Vasárnap, hétfő, kedd és szerda: „Rongy gavalérok” könnyekig kacagató rendkívüli vigjáték. Főszerepben: Pat és Pattachon világhírű komikusok. Műsoron kívül legujabb hangos heti hiradó.
Vasárnap és hétfőn d. e. 11-kor matiné: PATT és PATACHON!

APRÓ HIRDETÉSEK

Iparvállalat keres február 1-re központi fekvésű 4-6 szobás lehetőleg déli fekvésű irodahelyiséget. Ajánlatokat „Iparvállalat” jellegre a kiadóba.

Keresek megvételre lehetőleg jókarban levő borszallaghasítógépet. Eidinger Ignázt, Beelean.

Komfortos két szoba előszoba, konyha és fürdőszobás lakás január 15-étől 2-3 hónapra teljesen beburorozva kiadó. Értekezhetni Mikó ucca 30. emelet balra.

Nősülne vagyonos, középkorú orvos; élettársul keres feltétlenül szép, művelt urileányt hozománnyal. Leveleket „Karrier” jellegre a kiadóba kér. Privát sadchent honorál.

Perfekt román, német, magyar, franciául tudó diáklány iskolás gyermekek korrepetálását jutányos árban vállalja. Cim a kiadóhivatalban „Lelkiismeretes” jelige alatt.

Felső kereskedelmi végzett nő, román és német óralevelezést esetleg gépirást vagy akármilyen más irodai munkát olcsón vállal. Cim a kiadóhivatalban.

Egy hármast Wertheimkassza és daniel kályha eladó. Cim a kiadóban.

Egyetemi hallgató nő latin, görög, francia órákat adna esetleg keszt ellenében is.

Kiadó elegánsan burorozott szoba 1, 2 és 3 személy részére. Esetleg kosztot is adunk.

Kiadó jan. 15-re egy szoba konyha, mellékhelyiségekkel, Petófi u. 52.

Teuerholtz orth. kóser étterem Arad Strada Bratianu (Nagyposta ucca) 3, bent az udvarban. Kalmár rádiós mellett.

Egy liszt- és terményüzlet vezetéséhez szakképzett egyént keresek 20-25 ezer lej garanciával. Lehet nő is. Ajánlatok „Lisztüzlet” jellegre ezen lap kiadóhivatalába kéretnek.

Egy jól bevezetett angro iparvállalat Clujon 30-35 ezer lej napi bevétellel tőkehiány miatt, átadó. Szükséges tőke 6-700,000 lej. Garantálva havi 60-70 ezer lej netto jövedelem. Ajánlatok „Biztos befektetés” jellegre ezen lap kiadóhivatalába kéretnek.

Clujon 25 év óta a belvárosban fennálló, nagyszerűen bevezetett üzlethez terjeszkedés, azaz hentesárú- és csemegeosztállyal való kibővítés céljából keresek 150-200 ezer lejjel rendelkező társat. Jelige: „Szakember”.

Gyógyszerész, okleveles, állást keres „Szerény igények” jellegre a kiadóba.

Előnyömda és himzöszalonomat külföldi tanulmányutamról hazatérve, iparművészettel kibővíttem. Vállalok kézzel varrott kesztyűk készítését is legujabb modellek szerint. Weiszmann R., Reg Ferdinand 3.

J. JASTROW Weltgeschichte in einem Band

450 Seiten Text, broschiert 6 Mark 50
in Ganzleinen 8 Mark. Zu haben bei
LEPAGE Cluj. 1 = 40 lej.

A román...
lé Jugoszl...
Az erdély...
egdbbenve...
d, hogy Ju...
at betiltott...
tkereskedel...
ir érte a...
z exportot...
egkisebb e...
lasz piacot.

Allatexpo...
lenkezik a...
ányban köt...
ániának ké...
olt Jugoszl...
ak ugyan, d...
sitották azok...
ződés ide vor...
ezőképpen s...
„A két sze...
osítja egym...
ranzító szem...
z élő állatok...
nyersanyagok...
tintetében...
szabályren...
tat a legelőz...
ndulattal fog...
mint egymás...
égi szempon...
ve venni”
Az export...
lávi, ha...
anzító, el...
gtt fel, ame...
gők.
Olyan áll...
lyokat fog...
sérbevon...
A tranzit...
nagy Román...
mán korom...
ny Román...
az állatáll...
szonyai j...

A jugoszlá...
lékü álláspon...
nagy nemese...
yozta meg, ha...
títalását is bet...
közük van az...
Megtiltotta...
a se...
A jugoszlá...
vánvaló Nem...
ogy

az olasz p...
kül...
A kitűnő min...
s erős konkur...
zágokon keres...
e a kerülő u...
nár a vasúti...
szomszédos...
A jugoszlá...
ékeztében a...
besett. A rom...
esítést megte...
ánnyal valam...
eretes, hogy...
zerződést Titu...
jugoszláviával...
ödésrel szembe...
átstolta az em...
edést.

Merr...
orsz...
Az állatexpo...

KÖZGAZDASÁG

Miért tiltotta meg Jugoszlávia a transzitot Romániával

A romániai állatkivitel Olaszország felé Jugoszláviai keresztül bonyolított. Az erdélyi és bánági állatkereskedők egidőben értesültek a napokban arról, hogy Jugoszlávia a transzit forgalmat betiltotta. Az erdélyi és bánági állatkereskedelmet felbecsülhetetlen nagy ár érte a jugoszláviai intézkedés által. Az export volt a legrövidebb, tehát a legkisebb exportköltséggel érték el az olasz piacot.

Égésügyi intézkedések címén...

Állatexportőrjeink szerint a betiltás lenkezik a kereskedelmi szerződések ez-nyban kötött megállapodásaival. Romániának két kereskedelmi szerződése is volt Jugoszláviával. A szerződések lejártak ugyan, de hat hónapra meghosszabbították azokat a meghosszabbított szerződés ide vonatkozó paragrafus a következőképpen szól:

„A két szerződő állam kölcsönösen biztosítja egymást, hogy az állatkivitel és a tranzit szempontjából — még pedig ugy az élő állatok, mint az állati termékek és nyersanyagok bevitelére és átszállítására tekintetében — a két ország törvényeiben szabályrendeleteiben foglalt előírásokat a legelőzékenyebben és a legtöbb jóadulattal fogja alkalmazni és más célt, mint egymás állatállományainak egészségügyi szempontjait nem fognak figyelembe venni.”

Az exportőrök véleménye szerint Jugoszlávia nem is tiltotta be kerekén a transzitot, ellenben olyan tilalmakat állított fel, amelyek az állatkivitel tönkretették.

Olyan állategészségügyi rendszabályokat fogantatosított, amelyek kétsébevonják lojalis szándékait. A transzitot azon a címen tiltotta be, hogy Romániában járványok vannak. A román kormány igazolta, hogy állatjárvány Romániában nincsen, sőt az állatállomány egészségügyi viszonyai jobbak, mint Jugoszláviában.

Miért nem engedik a tejtermékek transzitóját.

A jugoszláv kormány kevésbé jószándéku álláspontja abból is nyilvánvaló, hogy nemcsak az állatkivitel akadályozta meg, hanem olyan termékek transzitóját is betiltotta, melyeknek nem sok szük van az állatbetegségekhez.

Megtiltotta a tojás, a tej, a vaj és a sajtok transzitóját.

A jugoszláv kormány intenciója nyilvánvaló. Nem különböz Jugoszláviának, hogy az olasz piacon konkurrens nélkül áll-e vagy sem.

A kitűnő minőségű román áru ugyan így erős konkurrenciát jelent, ha más országokon keresztül jut el az olasz piacra, de a kerülő úton eljutott román marha már a vasúti tarifával is drágább, mint a szomszédos jugoszláv áru.

A jugoszláv kormány intézkedése következtében a román marha ára erősen csökkent. A román kormány minden erőesítést megtett, hogy a jugoszláv koránnyal valami meggyezésre jusson. Ismeretes, hogy a tranzitóra vonatkozó szerződést Titulescu meghosszabbította Jugoszláviával. A meghosszabbított szerződéssel szemben Jugoszlávia mégis kiátkozta az említett egészségügyi intézkedést.

Merre bonyolódik le az olaszországi export.

Az állatexport további lebonyolításá-

ra többféle terv merült már fel. Szó van arról, hogy Ausztrián, illetve Csehszlovákián át bonyolították le a forgalmat. Ez a megoldás azonban nagyon drága. Másik megoldás az, hogy a marhákat Konstancán át szállítsák külön e célra berendezett hajókon. Már el is indult egy ilyen hajózállítmány. Ettől a megoldástól már többet várnak exportőrjeink.

Prémiummal kell ellensúlyozni a román állatexport veszteségeit.

A román állatkivitel nem támogatják

prémiumokkal, holott most erre alapsan sor kerülhetne. Jugoszlávia magatartása veszteségekre sodorta a román marhaexportot.

ezzel szemben a külföldi konkurrens államok minden támogatást megadnak az állatkivitelnek.

Most Lengyelország is próbálkozik olasz állatkivittel, exportőrjeinek kiviteli prémiumot ad, még pedig élökilogrammonként 25 garast (kb. 4.80 lej).

Jugoszlávia, mint az általában ismeretes, exportjának versenyképessé tétele végett az exportvaluta után felárat fizet. A múlt héten az Olaszországba szállított marháknál ez a felár állítólag 26 százalékos lett ki. Nyilván ezen intézkedés folytán emelkedik oly nagy mértékben Jugoszlávia marhakivitele Olaszországba, amely csupán Rostumián át a múlt héten több mint kétszeresét tette az előző heti kivitelnek.

Magyarország szintén prémiummal támogatja az állatkivitel, nehéz kérdés tehát, hogy az elhanyagolt román kivitel hogyan tud majd megbirkózni ezekkel a nehézségekkel és hogyan tudja megállani helyét a piacokon.

sen ki a kávéfogyasztás emelésére.

A világpiacon Szovjet- és Törökország konkurrenciájával számol, ugyanakkor nálunk az importkontingentálások következtében, attól kell tartani, hogy csak silány minőségű áru kerül Romániába és az is csak a legmagasabb áron fog forgalomba kerülni.

Plac

Vaspiac. A kontingentálás következtében a belföldi fémpiacon igen komoly szilárdulás állott elő. Ebben a tekintetben újabb mélyreható változások történtek amennyiben bizonyos fémek piacán jelentékeny áruhiánnyal is kellett számolni.

Érdekes az ön helyzete, mely cikkben külföldön is a kereslet erősen felülmuta a kínálatot, különösképpen vonatkozik ez a megállapítás Angliára, ahol a londoni piacon az ön mintegy 30 százalékkal megdrágult. Természetesen ez a körülmény nem lehetett kihatás nélkül a romániai piacra sem, ahol viszont ennek megfelelően az ön ára további 40 százalékkal emelkedett. Meg kell jegyezni, hogy ez az egyetlen cikk, amelynek nem érvénye-

Nagy karácsonyi és újévi árleszállítás a

POMPADOUR-ban

Cluj Cal. Reg. Ferd. 21.

Női kabát szőrmével volt 1500 most 975 lej
 Női kabát finom szőrmével volt 2100 most 1550 lej
 Finom, fekete és kék szövetkabát finom szíllal volt 3500, most 2200 lej
 Finom szövetkabátok nemes szőrmével 2500-tól 3500-ig

Külföldön esik, Romániában emelkedik a gyarmatáru ára

Cluj-Kolozsvár, dec. 24. Amíg a román piacon a kényszerű intézkedések következtében a gyarmatáru ára emelkedés előtt áll, külföldön általában esés mutatkozik, mely már tíz százalékot is elért. Külföldön a gyarmatáru kettős nyomás alatt áll. Egyik a fogyasztás esőkenése, másrészt a különböző államok részére bevezetett kontingentálás.

Nálunk a kontingentálás hírére egyszerre megnövekedett a fogyasztás. Mindenki a biztosnak vehető drágulástól tart. A gyarmatáru behozatalt kontingentáló bizottság még nem alakult meg. Működése előreláthatóan nem lesz zavartalan. A permisszek megszerzése és más akadályok meg fogják drágítani a kávé és a helyzet az lesz, hogy amíg mindennél olcsók a gyarmatáruk, nálunk ma-

gasabb árat fog elérni.

Az áresések különben arra is visszavezethetők, hogy a termelő államok kormányainak fáradozása beviteli korlátozócsok enyhítésére eredménytelennek bizonyult. Ezzel szemben a braziliai kávéblokádn annyira tökéletes, hogy például a szantos kávé jegyzését a berlini tőzsdén teljesen be kellett szüntetni áru hiányában. Brazília ugyanis attól tart, hogy a prohibíció megszüntetése következtében az Egyesült Államokban a kávéfogyasztás hét-nyolc százalékkal csökkenni fog.

Ezzel szemben Braziliában még mindig 30 millió zsák kávé vár értékesítésre.

A braziliai kormány elhatározta, hogy egymillió dollárt szán arra, hogy az Egyesült Államokban propagandát fejtsen.

Nem mindegy,

hogy mivel kezeli a hajhullást! A hajkorpázás kezdeti stádiumában végezzen rendszeres hajmosást Egger Petrolhajszeszszel és Petrolszappannal

miáltal megelőzi a haj kihullását. Ne hanyagolja el a hajkorpázás kezelését! Az Egger Petrol és Petrolszappan gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható.

sitik a kontingentálási rendszert. Ezzel szemben viszont a belföldi ólombányák maguk kérték, hogy a kontingens-szisztémát vezessék be és állandóan újabb felárakat számítsanak. Magától értetődően emelkedett az ócska ólom ára is s ez a cikk az utóbbi időben csaknem teljesen eltűnt a piacról. Új horgany szintén nem jött az országba s emiatt itt is előállott már egy 30 százalékos áremelkedés. Ócska horganyt szintén alig lehet találni a piacon. Ma talán az egyedüli cikk, amely nem mutat fel jelentékeny áremelkedést s ez a fémbetű, ami természetesen az ócska anyagra is vonatkozik, miután mindebben elegendő mennyiség van a piacon. Vörösrézben az emelkedés, miután jelentékeny mennyiségű gálic gyártásáról van szó, ennélfogva elég nagyarányú. Csaknem 70 százalékos. A sárgaréz ugyan csak emelkedett.

Hihetetlen olcsó áron árusítunk újévig!

Most vásároljon:

női kabátot, férfi kabátot, öltönyt, gyermekkabátot és ruhát

MASSLER JAKAB ruhaárúházában Cluj-Kolozsvár, Plata Unirii (Főtér) 21

Tekintse meg kirakatalnkat és vételkötelezettség nélküli dus raktárunkat

Ludwig Satz és társulata tagjainak kalváriája az utlevelek elvesztése miatt. Mint azt már az Uj Kelet is többször megírta, egy kolozsvári hírlapíró Kolozsvárra magával hozta Ludwig Satznak és társainak utlevelét. A hírlapíró irattáskáját azonban az uton ellopták és így maradt utlevél nélkül maga Ludwig Satz és társulatának még három tagja. Ludwig Satz amerikai utlevelén kívül elveszték még Szimehe Dávid Nátán, Alta Noemi Natan és Ida Hinda Natan társulati tagok lengyel utlevelét is. Miután a művészársaság elutazása az utlevelek hiányában rendkívüli akadályokba ütközött, ezután is kéri a becsületes megtalálót hogy az utleveleket visszahozza, az aktafáskában lévő fehéreműket a megtaláló megtarthatja magának.

Hitler pártját a biztosítási koncern pénzelte. Berlinből jelentik: A Tagebuch című folyóirat hangoztatta először november 12-én megjelent számában azt a megállapítást, hogy a Gerling-biztosítási koncerna volt 1930-tól 1932-ig a Hitler-féle nemezi szocialista mozgalom pénzelője. A Tagebuch megállapítása szerint ez a biztosítási koncern az említett három év alatt kerekén tízmillió birodalmi márkát juttatott a Barna Háznak. A Tagebuch legutóbbi száma most azt a közlést hozza, hogy november 21-én a folyóirat szerkesztőségében megjelent a Gerling-koncern egyik igazgatója és kérte a november 12-iki számban megjelent megállapítások visszavonását. A szerkesztőség erre azt a javaslatot tette az igazgatónak, hogy a Gerling-koncern igazgatójának tagjai közjegyző előtt eskü alatt tegyenek olyan tartalmú nyilatkozatot, hogy a koncern soha közvetve vagy közvetlenül nem juttatott jelentékenyebb pénzüsszeget a Hitler-mozgalomnak. Bár a Tagebuch szerkesztősége még a tárgyalás napján közölte ennek az esküszöveget nyilatkozatnak a szövegről és bár az igazgató a nyilatkozatot továbbította a koncern kölni központjához, annak a reményének kifejezésével, hogy a nyilatkozatot véleménye szerint 24 órán belül aláírva kapja vissza, mégis december 2-án a Tagebuch szerkesztősége a koncern kölni központjától olyan értelmű közlést kapott, hogy a helyreigazításhoz fűződő nagy érdekek ellenére megtagadják az esküszöveget nyilatkozat megtételét.

Chanukka első szombatja kórházi szombattal.

Módosították a rádiócsikk behozatali tarifáját. Bukarestből jelentik: A vámvezérgazgatóság rendeletileg módosította a rádiócsikk beviteli tarifáját. A rádióalkatrészek importvámja kilogrammonként 30 lej, a rádióámpáké pedig kilogrammonként 20 lej lett.

Mi sem veszedelmesebb a fogkőnél, mely a fogakra rakodva azokat megglaztja, sőt kihullasztja. Védkeznie kell e veszély ellen és e célból legajánlatosabb a KALODONT fogkrém rendszeres használata, mely a szájüregben kellemes érzetét hagy hátra, de a fogkő kötőanyagát feloldotta, úgy, hogy az a fogkefe dörzsölésére könnyen leválik.

Orvosi hír. Dr. Deutsch Elemér belgyógyász (a nagyváradi zsidó kórház volt alorvosa) rendeléseit, Oradea, Strada Kogălniceanu 8. (Váradi Zsigmond uca. Kert uca sarok) megkezdte. Rendel 9-10-ig és 3-5-ig. Telefonszám 550.

A legnagyobb sportszenczió. A Sport Enciklopédiája (Sport és játék). Két hatalmas lexikonkötet. 784 oldal, 500 illusztráció, 50 műmelléklet, egészségvászon kötés, a régi 1500 lej helyett 248 lej Lepagenál Kvár. Postán utánvétellel portómentesen.

Emeletes vonatok. A pensilvaniai vasúti részvénytársaság különös vonatokat bocsájtott a közelmúltban az utasok részére. Az új vonatokon két emelet van és minden utas részére külön ventilálózatot szereltek fel. Ezeket a vonatokon rendszer társalgó, lakószoba, sőt még táncterem is az utasok rendelkezésére áll. Az a kérdés csupán, hogy van-e utas, aki a vonatok drága ülőhelyeit megfizesse.

Újra tüzvész pusztított Tokió egyik elővárosában. Londonból jelentik: Tokió egyik elővárosában villámgyorsasággal terjedő tüzvészben husz koreai a porráégett házakban elevenen megégett.

Huszezer politikai elíteltet helyeztek eddig szabadlábra Olaszországban. Rómából jelentik: Már csak 330 olyan politikai fogoly van fogságban, aki fascistaellenes esemény miatt vesztette szabadságát. A szabadlábra helyezett elítelték száma meghaladja a 20 ezret.

Egy spanyol városban adót vetettek ki a templomi harangozásra. Madridból jelentik: Almendrajelo város adót rótt ki a templomi harangozásra. Elemi csapást kivéve, perenkint két pezeta városi adót kell fizetni a harangozás tartama alatt. A templomi gondnokoknak idejekorán be kell jelenteniük a harangozásokat, hogy a város vezetősége ellenőrizhesse a harangozás időtartamát.

Berlinben a közönség lármásan tüntetett egy expedíciós film ellen. Berlinből jelentik: Az „Elve hozzátok haza” c. expedíciós filmben borzalmas jelenetek vannak. A rendezők vadállatok uszítottak egymásra s a bestiák gyilkolják egymást. A film előadásain állandóak a felháborodott közönség lármás tüntetései a film ellen. A cenzura most azokat a jeleneteket, amelyekben egy tigris, egy kígyó, egy krokodil gyilkolják egymást, kivágatta a filmből és az ifjúságot eltiltotta a film előadásának látogatásától.

Adakozzunk a kolozsvári Zsidókórháznak.

A Mizrahi ifjúság chanukaestje. Igen sikerültnek ígérkezik a Mizrahi ifjúság által f. hó 25-én, vasárnap este 8 órakor a kath. gimnázium dísztermében rendezendő chanukarendezvénye. Zsidótárgyu előképek, monologok, dialógok, kuplék, szavaltatok és zeneszámok szerepelnek az ifjúság tradicionálisan jó chanukaműsorán. Az előképekhez mindenütt kibővített szavalo és ének-kórus járul. Wald Herman és Renee zeneszámai, Lax Márton kupléi, Weinberger Nándor konferansza stb. biztosítják arra, hogy a gimnázium dísztermét zsufoltság tölti meg az estély iránt érdeklődő zsidó közönség.

A kolozsvári Wizo teadélutánja. Folyó hó 27-én, kedd délután 5 órakor tartja meg a kolozsvári Wizo teadélutánját a New-York télikertjében. A teadélután keretében Weinberger Nándorné beszél palesztinai impresszióiról.

Maniu Badaacsonyban tölti a karácsonyt. Bukarestből jelentik: Miron Christea patriarcha ma délelőtt meglátogatta Maniu Gyula miniszterelnököt és a klérus nevében boldog ünnepeket kívánt a kormány tagjainak. Maniu szombaton reggel elutazott Bukarestből Kolozsvárra, onnan pedig Badaacsonyba megy és csütörtökön tér vissza a fővárosba.

ÉN CSAK PHILIPS Miniwatt-ot KIVANOK PHILIPS MINIWATT

Kerületi képviselő Cluj, Bihor, Turda, Someș megyék részére Oskar Porzolt
A. G. Cluj, Str. Londrei No. 5.

Ossietzky, a kiváló német forradalmi író is amnesztált kapott. Berlinből jelentik: Karl v. Ossietzky író, akit irodalmi hazafelépéséért ítélték börtönbüntetésre, mert egyik folyóiratban a fegyverkezések ellen írt, a karácsonyi amnesztia során szabadlábra került.

A leipzig főtörvényszék három évi fegyházra ítélte egy kommunistát, aki robbanóanyagot lopott. Berlinből jelentik: A leipzig főtörvényszék három évi fegyházra ítélte egy kommunistát, aki Koblenz közelében egy kőbánya raktárából robbanóanyagot lopott. Társai egy évi és három hónapi szabadságvesztés büntetést kaptak.

Testvéri kötelesség a Tóranál a Zsidó kórháznak adományozni. Megszigorították a rádiókészülékek Svájcba való bevitelét. Bernből jelentik: A szövetségi kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében rádiókészülékeket csak olyan mennyiségben lehet Svájcba importálni, ami nem haladja túl az 1931-ben importált készülékszámot.

A francia szocialisták az Ausztriának adandó kölcsön mellett fognak szavazni. Párisból jelentik: A francia kamara szociáldemokrata frakciója úgy döntött, hogy a parlamentben az Ausztriának adandó nemzetközi kölcsön megadása mellett adja le szavazatát.

ARANY EGÉSZSÉG!

Az ismételt vizsgálati utasításokkal ellátott kapható!

is csak akkor érték, ha van hozzá jó

Hasznos tudni,

hogy a derűs hangulat a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ

Szorulásban szenvedőknél emésztési hiányoknál pedig

Schmidthauer **Ignandi** természetes keserűvíze váltak be legjobban.

Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Kórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József vizet különösen a gyomor-, bél- és májbetegség használják szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A Magyar Színház heti műsora

Vasárnap este fél 11-kor: Mindent a gyermekért. (Ludwig Satz és világhírű társulatának vendégjátéka. Sorozatszám: 21.)

Hétfőn este fél 11-kor: Wilder Mensch. (Ludwig Satz és világhírű társulatának vendégjátéka. Sorozatszám: 22.)

Kedden este fél 11-kor: Der Gazlen és Ludwig Satz és világhírű társulatának bucsujátéka. Sorozatszám: 23.)

Magyar Színház

Ma este, fél tizenegykor **Magyar Színház**

Mindent a gyermekért

Holnap, hétfőn este fél 11 órakor: Wilder Mensch
Kedden este fél 11 órakor: Der Gazlen

Ludwig Satz és társulata vendégjátéka

A multkori helyárak leszállítva!

Unnepek után is

Férfi viselő zokni	15 L.-től	Női téli harisnya	27 L.-től
I-a mintás zokni	20 "	" sport harisnya	33 "
Meleg téli zokni	27 "	" keztyű	43 "
Férfigallér	27 "	" sál	47 "
Meleg férfi sál	47 "	" pullover	97 "

Gyermek téli harisnya	11 L.-től
Gyermek hósapka	20 "
Gyermek reformnadrág	23 "
Gyermek keztyű	33 "
Mackó nadrág	100 "

Változatlanul olcsón vásárolhat

Siposnál, Cluj, C. Reg. Ferd. 8. Telefon: 7-20.

HIREK

Western Electric csodagépen

Karácsonykor

A ROYAL mozgóban

Elővételi pénztár ma, péntek d. u. 3 óráig.

A trenderli

Trenderlit vettem.
Szép, cickakkos, ólomtrenderlit. Chanukára.
Persze, nem magamnak: a Jénkele öcsémnek.
Most ő trenderlizik.
Én már rég nem.
Vélem már mások trenderliznek.
Az élet, meg a szerkesztő ur.
Szóval: trenderlit vettem, az öcsémnek.
Megvettem. Kifizettem. Zsebembe tettem.

A mellényzsebembe.
Gondoltam: elküldöm neki. Hadd örüljön.

Még fiatal, 9 éves.
Majd, ha megvénül, 18 éves lesz, ő sem fog már trenderlizni.

Mire megvénül: cigarettázni fog, kedve se lesz, ünnepe se, ünneplője és trenderlije se.

Most csak hadd trenderlizzen...
Hazafelé ballagok. Így, a trenderlivel a mellényzsebemben. Eszembe jutnak a régi héberek, akik meggyújtották a chanukagyertyát és hogy ne unatkozzanak, mert tanulni nem szabad, míg gyertyák égnek, hát: trenderliztek.

Az öregebbek kvittliztek és a fiatalok trenderliztek és kipirult szemmel figyeltek, hogy merre forog...

Az uccán lámpák égnek, Hideg van. Szél.

Valahol 12-öt üt az óra.
A járda síkos. Megbotlok. Elésem.

Jaj!
Feltápázkodom.
Letérlöm magamról a hót. A kabátom elszakadt.

Haza vonszorgok.
Meggyújtom a villanyt.
Fáradt vagyok.
Egyedül...

Fúj a szél. Künn hull a hó.
Eszembe jut: nincs semmi értelme az egésznek.

A pornasszus?...
Zsidó vagyok és fáradt. Egy kicsit elfáradtam.

Egy kicsit.
Megnézem a homlokom. Lázias vagyok. Lefekszem.

A mellényzsebembe nyúlok.
Istenem! ... a trenderli...
Eltört. Porrá.

...most már... az öcsém se trenderlizik többé...
Adler Hubert.

Január 22-ikén Brassóban ül össze a Zsidó Párt országos kongresszusa

A kongresszus programja

Bucuresti-Bukarest, december 24. (Az Uj Kelet tud.) A Romániai Zsidó Párt január 22., 23., és 24-én tartja meg Brassóban országos kongresszusát, amelynek napirendje a következő:

1. Megnyitó és a párt programjának körvonalazása. Tartja dr. Fischer Tivadar.
2. Ideológiai referátum. A Zsidó Párt szükségessége, kapcsolatai a politikai pártokhoz, kisebbségekhez, a zsidó lakossághoz: dr. Mayer Ebner országgyűlési képviselő.
3. Szervezeti referátum: dr. S. I. Stern.
4. Hitközségeink politikai helyzete.

Dr. M. Teich (Bukovina).
5. Iskolaügyi referátum: Rosenhaupt ügyvéd (Kisenev).
6. A zsidó lakosság gazdasági helyzete. (Az országgrészek egy-egy referán sa által kifejtve).
7. Az ifjúság szervezeteinek tevékenysége. Előadó: Pistiner Avram (Cluj) és Koffler mérnök (Bucuresti).
A kongresszus a Zsidó párt köré tömörült zsidó lakosság méltóságteljes megnyilatkozása lesz. A pártvezetőség azért döntött Brassó mellett, mert ez a város az ország szívében fekszik. Az odautazások öven százalékos kedvezményben részesülnek.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső hivatalos munkaszünet miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.
— Nekem az Alpár. Menjünk a Royal-moziba.
— A felizgatott lakosság megverte és elkergette az adókövető bizottságot Jasiában. Jasiból jelentik: Jasiban az adókövető bizottság a lakosság szörnyűködésére olyan munkát produkál, mely érthetően felkorbácsolta a szenvedélyeket. Az adókövető bizottság munkájával elégedetlen polgárok megrohmozták az adókövető bizottság helyiségeit és ütlelni kezdték az adókövető bizottság tagjait. A veszélyes helyzetbe kerül fiskus-reprezentánsok előbb rendőri segítséget kértek, mely azonban kissé elkeserve érkezett a helyszínre. Ugyanis mire odaértek, az adókövető bizottság tagjai jobbnak látták futásban keresni menedéket a felizgult tömeg elől. A nyomozást bevezették.

— Ujtás a kirakattáblák töréselleni biztosítása tárgyában. Tudvalevő dolog, hogy a biztosító társaságok kirakatoknak és üvegtábláknak töréselleni biztosítását csak véletlenség folytán bekövetkezett törések ellen fogadják el és nem tartoznak kártéríteni olyan károkat, amelyek pld. uccai tüntetések alkalmával, vagy erőszakosan okozták. A „Nacionala” Biztosító Társaság, amely egyébként műveli az összes többi biztosítási ágazatot is, mint pld. tűz, baleset, betörés, autószerettség, stb. az üvegbiztosítási ágazatban ujtást hozott be, amennyiben kevés pótdíj ellenében elvállalja azon törések megfizetését is, amelyek esetleg tüntetések alkalmával okozták. A „Nacionala” minden nagyobb városban képvisellel bír, amelyek az érdeklődőknek a legnagyobb készséggel szolgálnak felvilágosítással.

December 24. kórházi szombat.

Corso Mozgó Karácsonya

Vasárnap 25 Karácsony	Metro-Goldwyn Világláger!
Hétfő 26 István	Csókok vására Főszereplők: Joan Crawford Nils Asther, Robert Montgomery, Lewis Stone
Kedd 27 János	Számozott helyek! D. e. 11 órától elővételi pénztár! Kedvezményes és szabad jegyek nem érvényesek!

— Hogyan osztották fel a palesztinai bevándorlási igazolványokat? Bukarestből jelentik: a központi Palesztina-bizottság néhány nappal ezelőtt ülést tartott, amelyen résztvett Barlass palesztinai delegátus is. A bizottságban az egyes romániai cionista frakciók a következő arányban voltak képviselve: Dolgozó Palesztina 4, klacionisták 3, revizionisták 3, Aviva-Barisszia és Mizrachi 1—1 delegátus. A bizottság Ziegler mérnököt választotta meg elnökéül, alelnök pedig Lehrner ügyvéd, a Zeiri Cion vezetője lettek. A bizottság hosszas és beható vita után a Románia számára kiutalt certifikátok szétosztása felett a következőképpen döntött: A Histadrut Hechaluc és a Histadrut Hanoar Hacioni együttesen 180 certifikátot, a Mizrachi 17, Brith Trumpeldor 10 és Aviva-Barisszia 3. Ezenkívül 45 pertifikátot tartottak fenn a középosztályból kikérülők és 45-öt palesztinai lakosok hozzátartozói számára.

— Az iklódi iparos-jesiváért. Megírta az Uj Kelet, hogy az iklódi iparos-jesivát áttelepítik Kolozsvárra, ahol intenzívebben fogja a jesivai tanulóknak ipari pályára való átcsoportosítását végrehajtani. Az áttelepítés költségeinek előteremtése céljából gyűjtőakciót fog Braun Henrik igazgató-főrabbi lefolytatni. A jesiva nyolc év óta áll fenn és eddig harmincöt növendéket szabadított fel. Jórésztük önálló vallásos iparos és mindössze három végzett növendék nem helyezkedett el ipari pályán. Kolozsváron nagyobb befogadóképességű és technikailag jobban felszerelt iskolája lesz ennek az intézménynek, amelynek gazdasági és hitéleti szerepét felesleges újból kihangsúlyoznunk. Az intézményt, amelyet a külföldi jóléti zsidó intézmények kiválóságai is elismertek, igaz zsidó „micve” támogatni és istápolni.
Mindenki adakozzon a Tóra előtt a szegény betegeknek.

GAZGYÁR

CLUJ

Telefon:

41

szállít gázberendezéseket, kocsot és katranyt

— Uj török nyelv. Angorából jelentik: Kemál pasa elhatározta, hogy a török nyelvűből a lehetőségek szerint kiküszöbölteti az idegen szavakat. A török nyelv az évszázadok folyamán igen sok idegen szót, főleg arab és perzsa szavakat vett át. Az ankarai tudományegyetem kapott megbízást, hogy ezeket a szavakat az eredeti török szavakkal pótolja és a nyelv megtisztítása érdekében agitációt fejtsen ki. Ezt az agitációt főként az iskolákban fogják végrehajtani.

— Minek önnök hüléses megbetegedés? Vegyen világhírű „Hutchinson” vagy norvég „Viking” sár- és hócipőt, melynek minden párjáért garantál Hoffmann cipőárúház Cluj, Cal. Reg. Ferd. 19.

— Orvosi hír. Dr. Goldenberg Pál ideggyógyászati és sexualpathologiai kezelőseit Cal. Reg. Ferdinand 46 alatt ismét felvette. (Villany-, vizgyógyterápia, Hochfrequenz-Zeileis kezelés.)

— Neked melyik táncos-pár tetszik a legjobban?

— Meghívó a „Szináj” Talmud-Tóra Egyesületnek ma, vasárnap, Chanuka 2 napján délelőtt 11 órakor a Sasz-Chevra imaházban (Mikes Kelemen u. 13.) tartandó alakuló közgyűlésre. Napirend: 1. Glasner Akiba főrabbi elnöki megnyitása. 2. Jelenítés az előkészítő bizottság eddigi tevékenységéről. 3. Felszólalások. 4. Határozati javaslat az egyesület megalakulásáról. 5. Végrehajtó bizottság megválasztása. 6. Indítványok. A zsidó fiatalok megmentéséről van szó, minden zsidó ott legyen és vegye ki részét e szent munkából. Az előkészítő bizottság nevében Glasner Akiba főrabbi.

Kivonat Profeszor Dr. Aleman, a kolozvári egyetemi fogászati klinika igazgatójának szakvéleményéből a Perlott fogopólo preparátumokról. A dr. Perlott fogopólo készítmények reális haladást jelentenek a száj- és fogopólas terén. Mindazon esetekben, amelyekben a Perlott-készítményeket ajánlottam, az a meggyőződésem alakult ki, hogy legközelebb a hasonló készítmények között vezető szerepet fognak betölteni. A Perlott-készítmények teljesen ártalmatlanok, nem tartalmazván izgató, antiszeptikus anyagokat, mint sok más hasonló készítmény.

— A világ legmodernebb története: Wels: Nagy világtörténet 2400 lej helyett, könyvnap kiadás 800 oldal, 300 képpel, 27,5 cm. nagyságban, fűzve 130 lej, vászonkötésben 175 lej LEPAGE-nál Kolozsvár. Vidékre utánvéttel, portómentesen. Kérje az olező könyvek jegyzékét LEPAGE-tól.

— Zsurfiuk egymás közt. A kolozvári aranyifjusz két illusztris tagja beszélget a bálteremben:

— Hihetetlen nagy az érdeklődés az újságírók szilveszter-királynő választásá iránt. Nem vitás, hogy az ideai szilveszteri mulatságok között az újságírók kabaréval és tombolával összekötött mulatsága lesz a legsikerültebb, amelyen az ideai szilveszter-királynőt válasszák meg. Rengeteg szórakozásról gondoskodnak az újságírók, több mint száz értékes tombolatárgyat sorsolnak ki, a megválasztott szilveszter-királynő pedig az újságírók költségén megy fel Budapestre a legközelebbi filléres gyorsal, ezenkívül a szilveszter királynő, valamint két udvarhölgyének fényképét a budapesti Színházi Élet leközi. A zenét Halász Lajos, Erdély leghíresebb cigányprimása és kombinált zenekara szolgáltatja.

Taxa plátite No. 2247
da Baron
Telefon:
Havonta
évre 600,
földre: H
félre: 6
detések d
KELET
zsidóság
keink utá
rás megje

Argetoi és eilen

Argetoián tikaik álhatat
A vasoköl
léhez volt
sztrájkokat
midőn a ner
hajtott cső
centralizáci
gokat megsz
A tartomá
nak most az
legutóbbi na
hogy helye
decentralizá
Ez a kijel
Argetoiánuna
fáradtságába
csinálni.
Ehelyett az
keveset is, a
igazán tu
hogy mikor m
Amkor min
ter tüzet oká
vagy most, a
fél a decent
kifogása ellen

hágai n

Hágában n
hangzottak el
selői között, az
pereltek.
Ugy Norvég
a hódítás jogá
nemzetközi bir
tek a maguk sz
Mindegyik a m
mindegyik a m
egy olyan terü
medvék tanyázn
ben s a vegetá
seli.
Milyen szeren
Grönlandról v
Olyan területre
érdemes imper
mert a háború
ra ragnának, m
értéke!
Ha nem így v
békéatmoszféráb
szerezési konfer
kís ország hadai
dühvel történék
raguay és Bolí
fensíkon elterül
tokáért.
Ellenére a Né
paktumnak és az
békéigéreteknek!
Valamire tehát
bírószág — amell
nemzetközi jogás
több kevés munk
tosít.
Kár, hogy csak
usk eldöntéséért
felek eme feletté
véleményéhez.
Kár, hogy csak
s a netán eljövend
előző órákban sen
ülteve senki sem
kiváló bírószág
kérdésekben.
Es még így is ké
hirtokáért hadakoz
bródnai a hágai bí
Mert valamelyik
valamelyiknek nye
perben.
S az, amelyik v
alál majd olyan v
gai bírószág dönté
konfliktust netán
olhatja át.
Bizonyos, hogy
ene, tehát akárme
taróját, végered
olna.
Dánia és Norvég
lyán messze, mint
raguay vagy Bol
S a Grönlandért
ette megeshetik, h
él között — egy h